

Sovyetler deniz programına başladılar

Amerikada

35,000 tonluk

zırhlı yapıyorlar
Çok kuvvetli bir zırhlı filosu
vücuda getirecekleri söyleniyor

Sovyetlerin yeni zırhlısı Amerikamın "Vest Virjinya," isimli bu gemisi tipinde olacaktır.

Nevyork, 7 (A. A.) — Hearst'un NevYork Amerikan gazetesine göre, Bethlehem Steel kumpanyası Sovyetler birliği hesabına Vestvirjinya tipinde 35.000 tonluk bir zırhlı yapacaktır. Amerika hükümeti şimdi harb gemilerinin 16 pusluk toplarla teçhizine muhalefet etmemektedir. Zırhlıda 16 pusluk 9 top ve tayyarelere karşı müdafaa için de bir batarya mevcut

olacaktır. Sovyet zırhlısının benziyeceği Vestvirjinya gemisi Amerika filosunun en modern, ve en çabuk zırhlısıdır. Haber — Bu telgraf doğrusu Sovyet Rusyanın büyük deniz programını tatbika başladığı söylenebilir. Sovyet Rusyanın çok kuvvetli bir ağır zırhlı filosu yapmak istediği ri- (Devamı 6 incede)

Halit Ziya hâdisesi dolayısıyla

Edebiyat talebeleri teessür içinde...

Gençler, kendilerine izafe edilen sözlerin uydurulduğunu söylüyorlar

"Tan," talebenin tekzibini neşretmelidir

Halit Ziyanın iki gece evvel yapılan jubilesi münasebetile, Tan gazetesi dün iki nüshasında Üniversite edebiyat fakültesi gençleri arasında bir anket yapmış, ondan fazla talebenin söylediklerini yazmıştır. Biz bu söylenenleri okuyunca, yarım asırdan fazla Türk edebiyatına kaleme hizmet eden ve başlı başına bir kıymet olan üstat Halit Ziya hakkında gençlerin hiç de yerinde bulmadığımız sözleri karşısında hayretten donakalmış, Halit Ziyaya böyle çocukça hü-

cum hazırlayan gazetenin gençlerin verdiği cevapları kolektif bir tehzil ve hücum vesilesi olarak kullandığını yazmıştık ve gazetenin hatasını derhal anla yarak işi izah etmesini ve edibin yüksek şahsiyetine saygı göstermesini istemiştik.

Bugün öğreniyoruz ki Babrâlinin alt başında bulunan bu gazete, dün söylediklerinin tekzibi için matbaasına kadar giden edebiyat zümresi gençlerinin tek-

(Devamı 6 incede)

Beşiktaş ve Fenerbahçe ile karşılaşacak olan

Doğanspor şehrimize geldi

Kafille reisi, Galatasarayın İzmirdeki maçından sonra yapılan çirkin tezahürata "hakemin sebebiyet verdiğini," söylüyor

İzmirli sporcular muharririmizle konuşuyorlar (Yazısı spor sayfamızda)

Hindenburg zeplini

Amerikada yarı resmî mahfellerin fikrine göre

Tasarruf zihniyetine kurban edildi!

Diğer bir iddiaya göre ise

Balonun infilâk ederek 34 kişinin ölümüne sebep suikasttır

Lakehurst, 7 (A.A.) — "Hindenburg," isimli Alman balonu bir infilâk neticesinde yanmıştır.

İnfilâk vukua geldiği zaman "Hindenburg," balonu 21 inci Amerika seferini ikmal etmek üzere bulunuyordu.

Balon, havanın biraz açılmasına intizaren bir saatten fazla Lakehurst tayyare meydanının üzerinde uçmuştur. Başaşağı olduğu halde inmeğe hazırlanırken kış tarafından müthiş alevler fış kırmağa başlamış ve muazzam balon bir kaç saniye içinde bir alev kütesi haline gelerek yere düşmüştür.

Faciayı görenlerin söylediklerine nazaran balon, pek az bir yükseklikte bulunuyordu. Felâketten birkaç saniye evvel yolcuların mendillerini salladıkları görülmüyordu.

Felâketi müteakip, vaka mahalline bir çok itfaiye alayları gelmiştir.

Bu ateş yığınının etrafında bir kor-

Ticaret nazırı M. Roper ile Alman sefiri M. Luther, enkazı görmek üzere, tayyare ile Lakehursta gelmişlerdir.

Hindenburg balonunun tayyareden alınmış bir resmi

İlk infilâktan sonra birçok küçük infilâklar vukua gelmiştir. Felâketzedelerin haykırışmaları aşikâr surette işitilmiştir.

Lakehurst, 7 (A.A.) — Zeplin, mümkün bir seferden sonra 12 saat teahhürle NevYorka gelmişti. Birkaç saat sonra Avrupaya müteveccihen hareket edecek ti. Balonu ilk defa olarak kaptan Max Pruss idare ediyordu. Saat 21,15 te (Amerika saati) felâketten 3 saat sonra hâlâ tütmekte olan balon enkazında 3 infilâk daha olmuştur.

Polis kesif halk kütesini ve felâketzedelerin akrabalarını yerlerinde tutmağa uğraşmaktadır.

Faciyanın şahitlerinden biri, infilâkın balonun ön tarafında vukua gelmiş ve balonun topraktan 100 metre kadar yüksekte bulunduğu sırada palamar direğine takılmış olduğunu söylemiştir.

İnfilâk, felâkete şahit olan kimseleri bu müthiş ateş korunun hararetinden kaçmağa mecbur etmiştir. Bununla beraber çarçabuk 3 ceset çıkarılmıştır. Bu

(Devamı 6 incede)

Elektrik şirketinin kaçakçılığı

Muhakemenin bugünkü celsesinde

Kontrol şefi mesuliyeti mühendislere yükledi

Anadolu yakasında kullanılmak üzere hükümetin müsaadesile ve gümrük resminden muaf olarak ithal edilen malzemenin kaçak olarak şehrin diğer yerlerinde kullanılmaktan suçlu elektrik şirketi erkânı bugün gene 9 numaralı ihtisâs mahkemesi huzuruna çıkarıldılar.

Davanın suçluları birer birer, Elektrik şirketine ait son model lüks otomobillerle mahkemenin bulunduğu eski gümrük binasına önüne geliyorlardı. Kapının önünde yer alan gazete fotoğraflarına suçlulardan Türk olanlar — tevekkülle! — boyun eğiyor. Fakat cenâbi olanlar her nedense saklanmak lüzumunu görüyorlar. Suçluların gelmesi tamam olduğu esnada binanın önü bir hususî otomobil meşherine dönmüştü.

(Devamı 6 incede)

Barselona hâdisesinde

Kralcıların rolü var

Anarşistlerin ultiyatı: "Silâha ve hatta zehirli gaza müracaat edeceğiz!,"

Madrid, 7 (A. A.) — Santander cephesinde cumhuriyet kıt'aları Espinosa kasabasını zaptetmişlerdir. Cumhuriyet topçu kuvvetleri Villeruelo de Briçayı şiddetle bombardıman etmişlerdir. Asiler bu kasabayı hemen kâmil tahliye etmişlerdir.

(Devamı 6 incede)

Başvekilimiz Pariste mühim görüşmelerde bulunacak

Numan Menemenci oğlu Cenevreden Parise gitti Suriye Başvekili de çağırıldı

Cenevre 6 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor:

Hatay anayasasının kat'i müzakeresi ne dün başladı.

Hatay meclisi tarafından müntehap

bir gayrimes'ul devlet reisinin idaresinde Hatay meclisine karşı meş'ul bir hükümet reisile dört vekilden teşekkül edecek olan icra heyetinin salâhiyetine ait maddeler kabul edildi.

(Devamı 7 incede)

İSTANBUL KONUŞUYOR

Belediye mahallesi olduğu için

Dertsiz bir mahalle!

Binbirdirekte ancak kahveci ve tokantacılar dertli: "Burada bize müşteri kalmadı!,"

Dertsiz mahallenin dertli kahvecisi Ahmet kahve pişirirken

(Yazısı 3 üncü sayfamızda)

Ekonomi

Dış ticaretimizde
İstanbulun mevkii

Mart ayının ihracat yekûnları da, harici ticaretimizin çok parlak bir inkişaf seyrine doğru gitmekte olduğunu göstermektedir. Türkiye iktisadî vaziyet bakımından normale doğru hem de hızla yol almaktadır. Normalin ne olduğuna dair, birçok fikirler serdedilebilirse de, biz uzun uzadıya münakaşaya girmemek için, kısaca diyelim ki Türk ihracatı 1937 senesinin ilk aylarında en yüksek seviyelerine varmış bulunmaktadır. Bu senenin ikincikânununda İstanbul limanı yalnız başına 3,704,500, şubat ayında 3,685,000, martta da 3,650,000 lira kıymetinde ihracat yapmıştır. Bu ihracat geçen sene nin mukabil aylarındaki ihracattan yüzde 20 den yüzde 35 nisbetinde fazladır. 1936 senesinde İstanbul limanının umumî ihracatı 33260,000 lira kıymetindeydi. Tezâyüdün bilhassa ham madde olduğu söylemek ayrıca sevinç verecek bir keyfettir. Çünkü para doğrudan doğruya köylüye gitmiş, bunların son senelerdeki sıkıntılı vaziyetlerini tamamen gidermiş olduğu gibi, devlet varidatının yapılan bütçe tahminlerinden fazla yekûnlara tahsil edilmesi, refahın geriye gelmekte olduğuna en büyük delildir.

1936 senesinde şimdiye kadar hiç kaydedilmemiş bir ihracat hâdisesine şahit olduk. Türkiye bütün tiftik kurumunu ihraç etti ve memleket dahilinde 1937 yeni kırkımına devrolunacak hiçbir stok kalmadı. Mezkûr yıl zarfında yalnız İstanbul limanından 6,985,000 lira kıymetinde 7.218.478 kilo tiftik ihraç edilmiştir.

Memleket dahilinde mensucat sanayi geniş bir inkişaf ile ilerlemekte olmasına rağmen 1936 senesinde yapak ihracatımızın da durmadan artmış olduğunu görüyoruz. Mezkûr sene zarfında

yalnız limanımız 3.660.000 lira kıymetinde 5.802.500 kilo yapak ve yün ihraç etmiş bulunmaktadır.

Sanayi ham maddelerinden deri ihracatının da, mühim yekûnlar tutmakta olduğunu görüyoruz. 1936 senesinde yalnız İstanbul limanı kendi başına 2.523.775 lira tutarında 3.720.000 kilo ham deri ihracatı yapmıştır.

İzmir ve Samsundan sonra İstanbul limanı da yaprak tütün ihracatında eskiden olduğu gibi geçen yıl da çok mühim bir yer almıştır. Mezkûr sene zarfında limanımızdan yabancı memleketlere 8.000.000 lira kıymetinde 7.785.165 kilo yaprak tütün göndermiştir.

İstanbul kıymetli bir milyon liralık bağırsak vardır.

Yumurta ihracatı, mühim müşterilerimizden biri olan İspanyanın bir türlü bitmeyen dahili harpleri yüzünden bu sene biraz düşüktü.

Tutarları yarım milyonu geçen maddeler arasında 720 bin lira ile iç fin. dık; 657 bin lira av derisi; 635 bin lira ile yaş meyve; 600 bin lira halı; 595 bin lira ile paçavra; 685 bin lira ile taze balık gelmektedir.

Dış ticaretimizin memleket hesabına çok hayırlı bir inkişaf yoluna girmiş olmasındaki esbab ve âmilleri araştırırken, en başta İktisat vekâletinin ciddi bir nüfuzu nazar ve isabetle akdettiği muhtelif ticaret ve klering anlaşmalarını görmekteyiz. Sözümlenmişken Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankasının bu klering anlaşmaları dolayısıyla yüklediği ağır hizmetleri büyük bir liyakatle başarmış olduğunu zikretmek hakşinaslık olur.

EKONOMİCİ

Sabık Kral
sevgilisile buluştu

Bir müddettenberi Viyanada ikamet eden Vindsor dükünün, Fransaya geldiğini yazmıştık. Sabık kral trenden inince, valizlerini bizzat otomobile yerleştirmiş ve derhal Mistrs Warfieldin (sabık Maçam Simpson) ikamet ettiği Kande şatosuna gitmiştir. Kendisine birkaç sivil polis ve Fransız jandarmaları refakat etmişlerdir. Büyük bir heyecan içinde sabık kralı bekleyen Mistrs Warfield, onu şatonun kapısında karşılamış ve gözyaşları içinde kollarına atılmıştır. Resmimiz, sabık kralı, şatoya gelirken göstermektedir.

Mısır kapitülâsyonları
İlgaya dair muahede bugün
Montröde imza edildi

Montreux, 6 (A. A.) — Kapitülâsyonlar konferansı bu akşam Nahas paşanın başkanlığında muahede metinleri tasvib etmiştir. Mukavele yarın (bugün) son celsede merasimle imza edilecektir. Muahedenin esas kısmı, mündericatı malûm olan mukaveledir:

Kapitülâsyonlar kaldırılacaktır. Mukavele muahedenin 12. maddesindeki gibi bir intikal devresi zarfında kalacak ve fakat teşrii salâhiyetlerini muhafaza etmeyeceklerdir. Konsüger mahkemeler cezaî salâhiyetlerini muhtelit mahkemelere bırakmadır. Sivil işlerde konsüger mahkemeler, yabancıların şahsi meseleler için salâhiyetlerini ihtiyarî olarak muhafaza edeceklerdir.

Adli teşkilât için olan hükümler, muhtelit mahkemelerden Mısır kanun ve kararlarını tatbik imkânını tetkik salâhiyetini kaldırmaktadır. Keza nizamname hükümleri muhtelit mahkemelere tâbi olarak yabancıların hududunu da tesbit etmektedir.

Mühim birçok meseleler beyanatlarla tesbit edilmiştir. Bunlar arasında hastalara bakan müesseselerle hayır müesseseleri gibi yabancı müesseselerin hukukî vaziyeti de mevcuttur.

Asayiş ve örf ve âdet mugayir olma şartıyla din ve mezhep hürriyeti zaman altına alınacaktır.

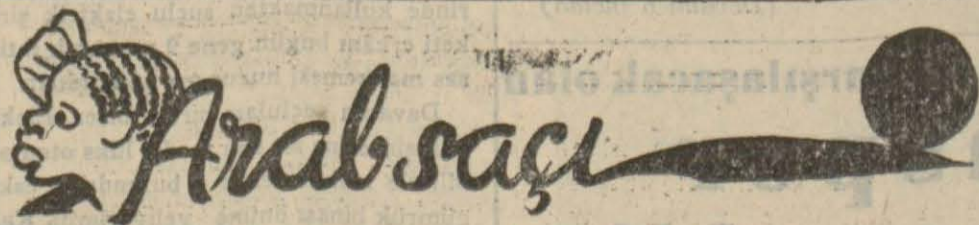
Parlâmentolar konferansında Türkiye

17 mayısta Pariste toplanacak parlâmentolar birliği ticaret konferansı. Na. Seyhan mebusu ve parlâmentolar birliği Türk grupu reis vekili General Naci Eldenizin başkanlığında dört mebusumuz iştirak edecektir. Giresun mebusu general İhsan Sökmen, Beyazıt mebusu Halid Bayrak, Niğde mebusu doktor Rasim Ferit Talay, ve İsparta mebusu Kemal Ünal...

Heyetimiz pazartesi günü Ankara hareket edecektir.

İktisat mektebi
talebelerinin vapur
gezintisi

Yüksek İktisat ve ticaret mektebi talebe kooperatifi tarafından pazar günü bir vapur gezintisi tertip olunmuştur. Gezinti için tu tulan vapur o gün sabahleyin dokuzda Sirkeçide vapur iskelesinden kalkacak. Kadıköyüne uğradıktan sonra Büyükdada gidecektir. Adada saat on sekize kadar eğlenilecek sonra vapura tekrar binilip Boğaza bir tenezzüh yapılacaktır. Vapurda cazband bulunacaktır.

Yorgun başın vereceği iş az olur. Aynı şeylerle uğraşmak kadar insanı yoran bir şey bulunmaz. Bu yüzden okuyucularımızı hergünün ağır düşüncelerinden biran olsun ayırarak, kendilerini başka âlemlerde oyalamak istiyoruz. İşinizde yorulduğunuz zaman aşağıdaki suallerin cevaplarını bulmaya çalışınız. Göreceksiniz ki siz bu mesguliyet ten sonra tamamen değiştiğinizi hissedeceksiniz. Suallerimizin bir kısmına para mükâfatları da vereceğiz. Böylelikle hem eğlenmiş, hem mükâfatlanmış olacaksınız.

Kaç portakal
satmışlar?

BİRGÜN dört portakalci çarşıda karşı karşıya oturmuş satış yapmaya hazırlanıyorlardı.

Bunlardan birincisinde 33, ikincisinde 29, üçüncüsünde 27 ve dördüncüsünde de yalnız 21 portakal vardı.

Bu sırada 33 portakal sahibi olan birinci satıcı arkadaşlarına dedi ki:

— Arkadaşlar burada rekabet yaparak birbirimizi zarara sokmanın manası yok. Mallarımızı hep aynı fiyattan satalım.

Bu sözleri söyleyen portakalci en fazla malın kendisinde olduğunu hesap ederek bu işten çok karlı çıkacağına emindi; buna rağmen birinci satıcının teklifini diğer arkadaşları kabul ettiler. Yalnız en az portakal olan dördüncü portakalci:

— Benim topu-topu 21 portakalım olduğu halde bu teklifi kabul ediyorum, dedi. Fakat bir şartım var. Satış fiyatlarını tayin etmek hakkı da benim olacak.

Hepsi bu teklifi de kabul ettiler. Ve üç portakal 10 kuruşa satmaya karar verdiler.

O gün çarşıda alış veriş fevkalâde mükemmeldi. Mallar kapış kapış satılıyordu. Bu vaziyet karşısında portakalci de ellerin de kalan mallarının son kısmını da fiyatı arttırarak tanesini 10 kuruşa sattılar.

Akşam üzeri bütün mallar bitmişti. Dört arkadaş hesabla oturdular. Neticede hep aynı miktarda para düştü.

Bu nasıl mümkün oldu. Bir kere de siz he sap edin. Bulabileceğiniz misiniz bakalım.

Bu mesele mükâfatlıdır. Doğru halledenler den 4 kişiye muhtelif hediyeler verilecektir. Cevapların 14 mayıs tarihine kadar gazetemize gönderilmiş bulunması lazımdır. Halledemeyenler cevabını 14 mayıs tarihli nüshamızda bulabileceklerdir.

Aceleci müsteri

Merdiven saniyede 3 1/3 basamak nisbetinde yükseliyordu. Müsteri saniyede altı basamak iniyordu. Fakat aynı zamanda 3 1/3 basamak da yükseliyordu. Binaenaleyh hakikatte, saniyede ancak 2 2/3 basamak iniliyordu. Binaenaleyh aşağıya 18 3/4 saniyede indi.

Hayata dair
Makine

BÜTÜN insanları bir tek vücutta bir diye tasavvur etmek kabiledir. İnsanlığın, tabiatın kanunlarını bilerek, imkânlar sahasını genişletmek, güzellikler yaratmak, hasbi akalelere girismek gibi bir vaziyettir. Vazife demek de pek doğrudur: bu faaliyetler insan oğlunun tabiatı iktisadidir. Fakat insan oğlunun yaşamak için, birtakım ağır işleri meğde de mecburdur. Halbuki bir insanın bu yorucu toprak işlerini, hem o yüksek işleri bir arada başarmasına imkân yoktur. O halde insan oğlunu ikiye ayırmalıyız: bir kısmı yitmiş işlerle uğraşacak münevverler, rakipler ve asilzadeler; bir kısmı da yitmiş işleri yaparak hem kendilerini, hem ötekilerini yaşatacak kalabalıktır. İki kısmın daha birtakım sıvıfların katılması tabiidir.

Bu belki bir haksızlıktır ama yapalım? zaruridir. O haksızlığa olumsuz insan oğlunu durdurmanın lazımlı gelir. Zaten bütün insanların küll teşkil ettiğini söylemiştik: o da bazı sınıfların, fanî ferdlerin keçeği sıkıntı, göreceği haksızlık tünün, ebedî bütünün nefedidir, demektir ki o ferdlerin de buna memnuniyet katlanması lazımdır.

İnsanlar asırlarca böyle düşünmüşdür. İlk çağların esirleri, orta çağın "serf" leri, köleleri olmasaydı insanlık ilerliyemeydi. Müsavat medeniyetinin beşinde boğardı. Birtakım büyük güzel işlerin vücud bulması için ferdlar arasında haksızca bir farklılaşma lazımlı gelmiş.

Fakat ağır işlerden kaçmak da insanın tabiatı iktisadındandır. Cevaplıktan kurtulmak için hayvanı, az kalmış "icad etmiş" diyeycektim. Esir etmiş işlerinin en ağırılarını onlara gördürmeğe başlamış. Bu kadarla da kalmamış; makineyi icad etmiş. Makine devrinde esire, köleye ihtiyac kalmamıştır demiyeyceğim fakat esirlik ne kemaline erince insan oğlu bütün ağır işlerinden kurtulmuş olacaktır. Bugünün başlıca sıkıntıları makineden evvelki zarurî farkların, şartların makineden sonra da suni bir suretle devam ettirilmesi arzusunun doğmasıdır.

Avrupalı meşhur bir devlet adamı "Medeniyet, azami derecede müsavatsızlıklar yaratmak demektir", gibi bir şey söylemişti. Makine hesabına katılmamaza bu söz doğru olabilir; fakat makineyi de inkâr etmeyince bunun aksi doğru olur: "Medeniyet insanların arasında azami derecede bir müsavat tesis etmek; bütün ağır işleri makineye gördürüp bütün ferdleri yüksek faaliyetlere eristirebilmektir."

Bu düşünceler bugün bir hayal, bir "utopie" sayılabilir. Fakat insan oğlunun şanı, kurduğu hayalleri bir hakikat etmektedir.

Nurullah ATAC

Yeni demir
yollarımız
Çetinkaya - Malatya
hattı ay sonunda
açılıyor

Yakında Sivas — Çetinkaya hattının Malatya bağliyacık olan kısmı tamamlanacaktır. Ve mayıs nihayetinde bu yol işlemeğe açılacaktır. Bundan sonra Diyarbakir tarafına gelen ve şimdiye kadar Malatya - Adana istikametinden dolaşarak Ankaraya, oradan İstanbula giden trenler doğrudan doğruya Malatya - Çetinkaya - Sivas yolu ile Ankaraya, oradan İstanbula gelecektir. Bu suretle Çetinkaya-Malatya hattının açılması çenup vilâyetlerle orta, şimal ve garbi Anadolu, İstanbul arasındaki mesafeyi kısaltacaktır.

Çetinkaya—Malatya hattından sonra Çetinkaya — Divrik hattının açılması da bitmek üzeredir. Bu hattın açılması da önümüzdeki eylül ayında olacaktır.

Malûm olduğu üzere Sivas-Çetinkaya hattı 938 senesi eylülünde Erzuruma ve 939 senesi eylülünde de Erzuruma

Yeni bütçemiz 230
milyon lira
Ayrıca 30 milyon liralık
fevkalâde bütçe var

937 mali yılı bütçesi katı vaziyeti Başvekilimizin Ankaradan hareketi akabinde tesbit edilmiştir. Yeni mali yıl bütçemiz 230 milyon lira üzerinden tesbit olunmuş ve 30 milyon liralık da fevkalâde bütçe konulmuştur.

Gelir fazlalaşıyor

Maliye vekâleti 936 mali yılının 11 aylık tahsilâtını tesbit etmiştir.

Çok memnuniyet verecek derecede olan 11 aylık vergi tahsilâtı 219,486,288 liradır. Bununun 207,880,644 lira mali senesinin vergiler tahsilâtı, 12 milyon 105,644 lirası da geçmiş senelerde tahakkuk edip de o zaman tahsil edilmeyen bakaya vergilerdir.

935 yılının 11 aylık tahsilâtına göre bu senenin tahsilâtı 21,900,785 lira bir fazlalık göstermektedir.

Bu rakamlar 936 mali yılında belli başlı bütün vergilerin tahsilâtında çok mühim bir inkişaf olduğunu gösteriyor. 935 mali senesi sonlarında ve 936 mali senesi başlarında muhtelif vergilerde yapılan esaslı tenzilât mükelleflerin tediyeye kabiliyetini arttırmakta çok mühim bir rol oynamıştır.

Son senelerde memleketimizin ziraî ve iktisadî sahalarında artan faaliyet daha geniş bir refah temin etmiş ve bugünkü neticeyi meydana getirmiştir.

Vergi tahsilâtında görülen fazlalıkta yeni maliye teşkilâtının da büyük yardımı olmuştur.

Tahmin olunduğuna göre 936 tahsilâtının aynı senenin tahminlerine nazaran 20-25 milyon bir fazlalık meydana getirmesi beklenmektedir.

11 aylık tahsilât bugün 936 senesi bütçesindeki varidat rakamını da

ha şimdiden 6.725.288 lirayı geçmiş bulunmaktadır.

Denizyollarında
Yolcu navlunu
Devlet Demiryolları
kadar teshîâtli
oluyor

Denizyollarının bu ayın 15 inden itibaren tatbik edilecek yeni tenzilâtı tarafesinde en ziyade ara iskelelerde ve Akdeniz hatlarında ucuzluk temin edilmiştir. İzmirin güverte navlunu 350 kuruştan 280 kuruşa indirilmiştir.

Antalya hattına birinci kamara 16 liradan 12 liraya, ikinci kamara 12 liradan 10 liraya, üçüncü kamara 8 liradan 6,5 liraya, güverte bileti de 475 kuruştan 400 kuruşa; Alanya hattına birinci kamara 17 liradan 12,5 liraya, ikinci kamara 12,75 liradan 11,5 liraya, üçüncü kamara 8,5 liradan 7 liraya, güverte ücreti de 5 liradan 425 kuruşa; Mersin hattına birinci kamara 17 liradan 13 liraya, ikinci kamara 12,75 liradan 11 liraya, üçüncü kamara 8,5 liradan 7 liraya, güverte beş liradan 425 kuruşa indirilmiştir.

Gidiş geliş biletlerinde yüzde yirmi tenzilât vardır. Ayrıca, asgari iki kişiden mürekkep bir aile için alınacak gidiş geliş biletlerinde, yüzde yirmi gidiş geliş tenzilâtından başka, yüzde otuz aile tenzilâtı yapılacaktır. Bu suretle aileler için yapılacak tenzilât yüzde kırk dördü bulunmaktadır.

Geçen tarifede Trabzon hattı birinci kamara yolcuları ile, İzmir ekspres postalarında birinci kamaraya yolcuları için vapurda yemek mecburî idi. Şimdi, Bartın, Mersin ve Ayvalık hatlarının birinci kamara yolcularına da bu mecburiyet teşmil edilmiştir.

KATLANIR

Yazan: Naciye İzzet

Her hakkı ablası Hadîye'ye aittir.

Kanser kurbanı:

— 7 —

Fakat buna rağmen sunları da düşünmekten kendisini alamıyordu: "Şu evin içerisinde şu suratsız bembeyaz kadından, öteki ihtiyardan başka kimse yokmu acaba?... Sert sedye ile keşke getirildiği zamanı hatırlamağa uğraştı. O akşam salon birçok adamlarla dolmuştu... Cemil bey aklına geldi. Amcası ken disine karşı çok müfik hareket etmişti. Doktoru, hastabakıcıyı alelacele buldurmuş, yeğenini ihtimankâr ellere tevdi etmişti. Peki ama onun başka davetlileri de vardı. Bunların hepsi nereye sıvışmışlardı. Hedhalde onlar da Cemil beyle birlikte konaya gitmiş olacaktı. Cemil beyin yaralı yeğenini burada yatırarak her şeyi temin ettikten sonra konaya gitmesi gayet tabii idi. Fakat her gün kendisini gelip göreceğini vaatmişti..

Fakat maalesef ki amcasının kısa ziyaretleri bu koca günlerde hareket durmanm can sıkıntılarını izale edemiyecetti.

Ah ne büyük budalalık etmişti de amcasıyla kalkıp buralara gelmişti? Sanki bu dağ başlarında ne işi vardı? Buraya geleceğine kalkıp sevdiği kadını Şişli'deki apartmanına gitseydi daha iyi olmaz mıydı? Fakat işte onunla araları kırgın olduğu içindir ki buralara gelmişti ya.. Belki biraz üzüntüsünü unutacağını ümit etmişti.

Lem'inin sevdiği kadın Cemil beyin baldızının Naciye Behicedi. Lem'i ile bütün bir yaz adada flört yapmıştı. Tam manasiyle bir sportmen olan genç kadın Lem'iyi kendisine bir oyun arkadaşı olarak seçmekle büyük bir iftihar duymuştu. Bütün bir yaz yatlarında gezip, durmadan tenis oynadılar. Banyolarda yüzme yarışları yaptılar. Fakat bu hal ancak bir yaz mevsimi sürdü. Yaz bitip de genç kadın Şişli'deki apartmanına dönünce iş değişti. Yaşadığı kibar hayatın ortasında Lem'i yi unuttu. Ve en çok aranan bir kadın olmağa başladı. Başka dostluklar, başka rabitalar tesis etti. Genç akrabasına belki fazla ağır ve cansız bulmuştu. Şişlinin daha asri, daha uyanık gençlerini tercih ederek açıktan açığa onu ihmal etti.

Üst kattan vakit vakit hafif bir ayak gürültüsü iştiliyordu. O kadar hafif ki sanki birisi gürültü yapmamak için çok çekinerek yürüyordu. Genç adam hatırlamağa uğraştı: "Şu tuhaf evde ihtiyar periden başka daha bir şeyler olacak.. Genç ve güzel bir peri.. Dün akşam.. mini mini.. O, ne kadar güzeldi.

Hastabakıcı tekrar başlayan acılarına teskin etmek için ilâcını içirdiği sırada sordu:

— Gitti mi?... Oçuk güzel kız.. Hastabakıcı yanlış işittiğini sanarak:

— Kim? Kim gitti?

— Bana punç getiren küçük.

Kadın hastasının biraz harareti olduğunu ve sayıkladığını sandı. Nabzını yokladı. Başını salladı hiç cevap vermedi.

Bir dakika sonra tekrar sordu:

— Burada başka kimse yok mu?

— Kimi istiyorsunuz?

— Çiftlik kâhyası Kadriyi.

— Kendisi nerededir?

— Elbette burada olacak.. Burası onun evi.

— Peki. Şimdi gider çağırırım.

Odadan çıkan hastabakıcı bir müddet sonra geldi:

— Kendisi dolaşmağa çıkmış.. Fakat kızı burada. Onu çağırayım mı?

Bu haberden son derece memnun olan Lem'i:

— Evet, evet hemen şimdi söyleyiniz gelsin.

Neclâ içeri girdi.

— Genç adam yavaşa mırıldana rak:

— İşte tâ kendisi... Küçük peri.. Neclâ mütebessimane yaralıya doğru ilirliyerek mahcup bir halde sordu:

— Beni mi çağırtdınız efendim? Bir istediğiniz mi var?

Lem'i duygusunu samimiyetle söyledi:

— Evet! Güzel ve mütebessim bir yüz görmeye ihtiyacım vardı.

Neclâ bir gün evvelki gibi gene şiddetle kızardı. Divanım yanında sıkılarak bir şey söyleyemedi duruyor, önüne bakıyordu, fakat Lem'i azar işiteceğinden zerre kadar korkmayan şımarık bir çocuk tavrıyla devam etti:

— Dün akşam.. Efsanevi bir peri kadar güzel bir mahlûk gördüm! Bir harikaydı. İnce ve hafif bilûz arasına gizlenmişti. Bütün gece bu dilber periyi düşündüm.. Ve.. Görmek istedim. İşte hepsi bu kadar!

Neclâ hayretle fakat sabırla dinliyordu. Hasta bakıcı kadın yaralının biraz sayıkladığını, ev sahibini görmek istediğini söylemişti. Babası yoktu. Kendisini niçin çağırtdığını bilmemekle beraber evin yaralı olması dolayısıyla gelmişti. Hem de yaralının hatırlamı bir kere sorması muvafıktı.

Genç adamın sözlerini işitemezlikten geldi. Bir şeye ihtiyacı olup olmadığını tekrar sordu.

(Devamı var)

Şark ordusu neden mağlûp oldu? Kabahat Aptullah Paşada mıdır? Aptullah paşayı birinci şark ordusunun vaziyetinden mesul etmeğe imkân yoktur

Birinci şark ordusu kumandanlığından istifa edip çekildiği gün Aptullah paşa askerî şerefinden zerre kaybetmiş değildi

— 8 —

Yazan: Sadık Duman

(Emekli Erkânharip Binbaşı)

Fakat herkesin bildiği gibi bütün bu uğraşmalar feci bir bozgunla neticelendi. Bunun üzerine Nazım paşa, birinci şark ordusu kumandanına bir tevbihname gönderdi. Bunda ezümle şöyle diyordu:

Vize civarındaki üç kordumuz muvaffakiyet kazanırken ve yarı katı bir netice alması beklenirken, sol cenah fırkalarının kendisini fedâ ederek son nefesine kadar çarpışması lâzımdı. Bu hale göre sizin umumi ricat emri vermeniz hayretle karşılanmıştır. Sağ cenah muvaffak olmuş ve sol cenah takviye edilmişken ordunun ricatını asla kabul edemem. Kırklareli felâketinden mütebessih olmadınız mı? Ricat bizde kaçmak demektir. Bu halin, memleketin felâketini tâcil edeceğinden şüphemiz olmasın.

Sol cenahın takviyesi, Abdullah paşanın da yazdığı gibi (bade harabül Basra) kabilindendi. Sağ cenahın kuvvetler bidayette pek geride bulunduğundan sol cenah düşmanla yalnız başına kalmış ve her cihetten faik kuvvetlerle karşılaşmak mecburiyetine düşmüştü.

Tevbihnameden sonra şark ordusu kumandanıyla umumi karar-gâh arasındaki — zaten mevcut olan — gerginlik had bir şekil aldı.

Abdullah paşa umumi karar-gâ-

Balkan harbinde İstanbul'a gelen

muhacirlerin acıklı halini

ha verdiği cevapta bozgunun açık ve cephanesizlik ve taarruz fikrinde ki ısrar yüzünden vuku bulunduğunu söylüyordu. Paşa, aynı zamanda ordunun bundan sonra Çatalcaya çekilerek müdafaaaya başlanmasını ihtimali müdafaaaya başlanmasını Bu satırların altında istifasını bildiren şu cümleler de bulunuyordu:

Şimdiye kadar yapılan hareket fikir ve maksadı âcizane tevafuk etmediğinden tekrar affımı istirham ederim. Bunun da ademî kabulü halinde umumi karar-gâhtan alacağım emirleri kolordulara aynen nakilden

gayri bir hizmette bulunamayacağı ve her husus için umumi karar-gâhm emirlerine intizar eyliyeceğimi arz ederim.

Umumi karar-gâh, istifayı kabul etmemiş olacak ki buna hiçbir cevap vermedi.

İşsizlik ve zabıt noksanlığı kadar fazlaydı ki orduda intizamı temini mümkün olamıyordu. Abdullah paşa tarafından umumi karar-gâha bildirilen bu cihetlere verilen cevap şöyleydi:

"İhtiyat buyurduğunuz işareti menzil meselesinden gene bahsetmemiştir."

İhtiyat buyurduğunuz işareti menzil müfettişliği değildir. İşaretinin temin edilememesi vaktiyle ordunuzda iyi teşkilât yapılmadığından ileri gelmektedir. Mütemadiyen verdiğiniz ricat emri, askerinin gayret ve metanetini kıran işaretiydi."

Nihayet bütün gayretler boşa gitmiş ve ordunun Çatalca hattını ricatı emredilmişti.

Abdullah paşa bundan itibaren ordu kumandanlığından istifa etti. Kendisi bunu şöyle anlatıyor:

"Seferberlik bidayetinden itibaren hükümlerim nokta-i nazar itibarıyla fından dolayı emrî kumandada bulunmadım. Zaten bu vaziyette sebebiyet vermemi meği de hizmeti vataniye icabatından addettiğim için Nazım paşanın bütün tekliflerini mezburi redde ederek emrî kumandanadan ayrıldım."

Bizim kanaatimiz şudur: İlk Balkan harbinde birinci şark ordusunun vaziyetinden, rahmetli (ferik - müşir) Abdullah (paşa) askerî tarih müvacehesinde en ufak bir mesuliyet yüklemeye imkân yoktur, Abdullah paşa münevver ve cesur, ve şerefli bir kumandandı.

SON

Küçük Haberler

İÇERİDE :

* Nafia vekâleti, Kadıköy su şirketinin 932 senesine kadar abonelerden aldığı teminat akçesinin eshabına iadesini 932 cihetle bildirmiştir. Bu paranın alınması 932 senesinden sonra menedilmisti.

* Fındıklı rasat merkezi dün saat 11,43 de çok hafif bir zelzele kaydetmiştir.

* Görülen lüzum üzerine Feshane mensucat şirketinin tasfiyesi cihetine gidilmiş ve daha sağlam esaslara dayanarak yeni bir şirket kurulmuştur. Yeni teşkil olunan bu şirketin ismi (Türkiye Yünlü Dokuma ve Yün İpliği Fabrikaları Anonim Şirketi)dir. Gerek Heke, gerek Feshane fabrikaları bu şirket tarafından devralınmıştır.

* İhbarlar idaresi, müddeti bitmekte olan mekullat bayıllığı tezkerelerini değiştirme kararı vermiştir. Değiştirmeye ve yeni tezkerelerin verilme işine bu ayın yirmisinde başlanacaktır.

* Amerikanın Indiana üniversitesi tarih profesörü Hovart memleketimizde tarih tetkikler yapmak ve tarih kitabı yapmak üzere gelmiştir. Profesör Ankarada Başvekilimiz ve dahiliye vekili tarafından kabul edilmiş tarih kurumile temaslara başlamıştır.

* Festival esnasında İstanbul'a gelen sey-yahlara yemek içmek de dahil olduğu halde yüzde 20 tenzilat yapılacaktır.

* Kadıköy — Moda tramvay mesafesini kısaltmak için Bahariyede Bademaltı sokağından geçmek üzere yeni bir hat yapılacaktır.

* Belediye daimî encümeni azalarından biri öger terkos suyu içilebilirse bunun ilânını istemiştir.

* Ticaret borsası salonuna müsaadesiz girmek menedilmiştir.

* Şehrimizde bulunan Yugoslav ticaret talebeleri dün ticaret odası, borsalar ve iş bankasını gezmişler akşam memleketlerine hareket etmişlerdir.

* Polis teşkilâtı kanunu önümüzdeki hafta mecliste görüşülecektir.

* Maliye vekâleti iptidai maddeler müafiyet cetvelini Başvekilimize vermiştir. Cetvelde esaslı bir değişiklik yoktur.

* Hicret ve iltica suretyle yurdumuza gelen 790 kişi Türk vatandaşlığına kabul edilmiştir.

* Cumartesi günü saat 20,30 da Şehremi ni balkevinde Necip Aydın tarafından (halk edebiyatı) mevzulu bir konferans verilecektir.

* Ankarada bulunan sanayi heyeti dün çalışmalarına devam etmiştir. Heyet azası dün İktisat vekili tarafından kabul edilmiş ve vekilin nezâinde bir toplantı yapılmıştır.

* Otomobille Maslak yolunda bir jandar mayı ezerek öldüren kilijci Alaeddine alt ka-

rar ikinci defa olarak temiz heyeti umumi yesi tarafından da mahallinde keşif yapılmadığı ve mahallinde bir şahit dinlenmediği için naksedilmiştir.

* Hindistanda isyan muntakasında şimdiye kadar Hintliler 200 ölü vermişlerdir. İngilizlerin zayıflığı nispeten azdır.

* Kızı Sofiayı fuhsa teşvik suçundan bir sene hapse mahkûm olan Vatman ismindeki kadına dün polis tarafından arandığını duyunca korkudan felç gelmiştir.

* Köylüye rehberlik edecek olan köy muallimlikleri tesisi için hazırlanan lâyiha Başvekilimize verilmiştir.

* Sıhhiye müdürlüğü sütlerin sıkı bir şekilde tahliini belediyeden istemiştir.

DIŞARIDA :

* Fransız ve Polonyalıların ticaret müzakerelerine bugün başlanmaktadır.

* Fransız başvekil Blum bugün parlamento yapılmış olan suallere cevap verecektir.

* Fransız hükümeti Jeanne d'Arc ortusu münebesitle pazar günü karışıklıklar çıkmasından endişe etmektedir. Birçok tedbirler alınmıştır.

* Amerika meclisi yeni kruvazörler inşası için istenen 180 milyon dolarlık tahsisatı reddetmiştir.

* Son günlerde Fransız francı yükselmiştir.

* Theophile Gautier admındaki Fransız gemisinin dün Odesaya muvasalatı, yirmi se nedenberi münkati olan Marsilya — Karadeniz münakalatının yeniden başladığını göstermektedir. Bu hat üzerinde her ay seferler yapılacaktır.

* Meksikada iyi malûmat alan mahfiller

HABERİN TAKVİMİ					
7 CUMA MAYIS — 1937					
Hicri: 1356 — Sefer: 26					
Fırtına (3 gün)					
Güneşin Doğuşu	Güneşin Batışı				
4,52	19,11				
Vakit	Sabah	Öğle	İkinci Akşam	Yatsı	İmsak
	3,12	12,11	16,04	19,11	20,56
	2,54				

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

Bulgaristan Nöyvi muahedesini bozdu.

Bu akşam saat 8,30 da **TURK** Sinemasında 2 film birden

1 - **BİR MAYIS GECESİ**
(Fransızca)
Fernand Gravey, Lucien Barroux ve Kate de Nagy. Neşeli zevkli fevkalâde güzel ask filmi

2 - **12 No. EKSPRES**
Barbara Weeks - Ben Loyn
Heyecandan, merakten büyüleyici ürperten ve deher için bir kalkan büyük esrarengiz film.

PARIS

Sergisine **Natta** nın seyahatleri

Büyük program (23 temmuz)
Paris, Londra, Berlin, Roma, Bükreş, Nis, Montekarlo, Hamburg, Plymouth — 260 liradan itibaren

(Bu kafilâde ancak pek az boş yer kalmıştır.)
Küçük program (1 temmuz)

Paris — Milâno — Belgrat — 142 liradan itibaren

Bu grupun nısı dolmuştur. Acele karar veriniz.
Adres: Beyoğlu NATTA acentalığı, Telefon: 44914

7 MAYIS — 1923

Hikâye

Siyah perde

— Bu kadın kaç zamandan beri burada?

— Sizin geldiğinizin ertesi günün denberi. Fazlasını bilmiyorum. Yalnız Lord ondan bahsettiği zaman "Hollandalı cadı," diyor.

Kadının ürkek bir hali vardı. Fazla ısrar etmedim. Zaten etseydim de bir şey söyleyecek değildi. Yine günler geçti. Bir akşam uykumun arasında bir ses bana:

— Efendimizin boynunda kan var! dedi.

Heyecanla uyandım. Aydınlığı açarak hemen aynaya koştum. Boynumu muayene ettim. Bir şey yoktu. Büyük bir korku içinde odayı araştırdım ve tabiatle sabaha kadar gözüme uyku girmedi. Asabım bozuktur da onandır!.. diye kendimi teselli ettim. Ertesi akşam yatacağım sıralarda yine gözümün önüne siyah bir perde düştü. Yanımda Martha vardı:

— Aman! - diye bağırdım. - Yine siyah perdedeyi gördüm.

İhtiyar kadın haç işareti çıkararak:

— Allah bizi muhafaza etsin! dedi. - Bir felâket başımızda doluyor.

Yine o gece bir ses, aynı sözleri tekrar etti:

— Efendimizin boynunda kan var. Korkarak uyandım. O esnada kocam odamdan içeri girdi.

Kocamı görünce, içim biraz rahat etti. Fakat konuşmak istemediğimden uyur gibi yaptım. O da, yatağımın baş tarafındaki tuvalet odamıza girdi ve oradaki divana uzandığını hissettim. Biraz sonra, nefes alışından uyuduğunu anladım.

Asabım bozulmuştu. Bir türlü uyuyamıyordum. Uzakta, saatler çalışıyor ve zamanın geçtiğini duyuyordum. Bir ayasının hareketine geçtiğini farkettili. Kapı büyüklüğünde bir delik açıldı. Oda loş olduğu için mahiyetini iyice farkedemediğim bir cisim yavaş yavaş bana doğru yürümeğe başladı.

Pek ihtiyatlı yürüyordu. Ayak sesi işitilmiyordu. Yaklaşınca bunun yine kör bayan olduğunu anladım. Alnında beyaz bir çakrı vardı. Arasına duruyordu. Etrafı dinliyor. Sonra ses işitmeyince ilerliyordu. Bir çekme açtı, karıştırdı, içinden bir ustura çıkarı, avucunda bileti.

Korkudan kımlıdıyamıyor, bağıramıyordum. Ses bile alamıyordum.

Kadın, yavaş yavaş yaklaştı. Bir eyleyle vücudumun mevkiini yokladı. Yine durdu, etrafı dinledi. Ben, adeta bir buz kütesine dönmüştüm. Parmaklarımı kımlıdatmaya mecalim yoktu. Yavaş yavaş eli başıma doğru geldi. Saçlarımı yakaladı ve o canavar, usturayı boğazıma doğru getirdi.

Yaptığı yanlış bir hareket beni bir an için kurtardı. Bütün kuvvetimi topluyarak yatağın öbür tarafına atladım ve bağırmaya başladım.

O, peşime düştü. Odanın içinde beni koğalıyordu.

Tam yakalıyacağı bir sırada, arkasından yediği bir yumruk kadını sendeletti. Feryadımı işiden uşaklar da koşmuşlardı. Ondan sonra, ne olduğunu bilmiyorum, bayılmışım.

Ertesi gün öğleyin iki uşak kör bayanı geceki kılığı ile, yanı üzerinde beyaz fanilâ bir gecelik olarak Lord Glenfallenin odasına getirdiler. Sakin

bir hali vardı. Hiç nedamet etmiş benzemiyordu.

Hükümet adamları mecliste hazır-
dı. Kadının ismini sordular.

Kontes Glenfallen olduğunu iddia ediyordu. Bir türlü başka isim vermiyordu. Kocam:

— Bu kadının ismi Flora van Kaptir. - Dedi.

Kör bayan hiddetle bağıarak:

— Evet, vaktiyle, kızlık ismim oydu.

Sonra, yabancı bir dille kocama bin bir küfür yağdırdı.

— Burada hükümet adamı varsa beni dinlesin. Ben, Lordun hakiki karısıyım. Bunu ispat ederim. Sözlerimi kaydedin. Onu aşım, öldürün, cezalandırın! Evet, metresini katle teşebbüs ettim. Fakat, odur sebep! İki kadın bir damın altında yaşayamaz. Ya o, ya ben! Beni dinleyin...

Lord Glenfallen sözü kesti. Hükümet adamlarına hitaben:

— Bu delinin iddiaları vaktimizi kaybettiriyor. Zavallıdan doğru dürüst bir şey öğrenmeye imkân yoktur. Benim ifademim alm.

Kadın isyanla:

— Alçak edepsiz! Beni inkâr mı ediyorsun? Odur kadını öldürmek istememe sebep! Bana dayak attı. Şimdi de beni inkâr ediyor. Söylediklerimi yazın.

Hâkim:

— Eğer cinayetinizi itiraf etmek istiyorsanız epey şahitleriniz var. Diğer iddialarınızı ispat etmeniz lâzım.

— İspat mı? İşte benim!... Size yemin ediyorum ki, benim bu nazik kocam, bu asilzade lordum...

Acı bir kahkaha koyuverdi. Hâkim:

— Muammalı konuşmayın.. Sualle. nime birer birer cevap verin! dedi.

— O halde hiçbir şey söylemem.

Ve nekad ısrar edildiyse de ağzından bir laf almak kabil olmadı. Hâkim kadının tevkifine karar verdi.

Lordun bir arabasına bindirerek onu götürdüler.

Bu meseleden sonra, Lord Glenfallenin hali tarif kabul etmez bir şekil aldı. Uyumuyor, yemiyor, içmiyor, içmiyor, mütemadiyen bu memleketi terketmekten bahsediyordu. Muhakeme günü geldi. Uzun münakaşalardan sonra, kadının katil tasmininden dolayı idamına karar verildi. Bunu işiten kör bayanın feryadı şu oldu:

— Ona?... O herife bir şey yapmıyacak mısınız? Onu hür mü bırakacaksınız?...

Hâkim, lord Glenfallenin hiçbir kabahati olmadığı için, tabiatıyla cezalanmıyacağını söyledi. Bu sözlerin üzerine kadın kollarını sallıyarak müthiş acı bir feryad kopardı.

Şimdi hüküm infaz edilmiş, aradan zaman da geçmiş olduğu halde, hâlâ kulağımda o feryadın akisleri çnlıyor! Lord Glenfallen son derece ıstırap içinde yaşıyordu. Benim de hayatım zehirlenmişti. İçimde derin bir şüphe vardı. Ve bu tahammül edilmez bir haldi. Kocamın, tedavi edilmezse, adeta delireceğini hissediyordum. Babamı çağırıttım ve yakında geleceğine dair bir mektup aldım.

Bir sabah Lord Glenfallen garip bir neşeyle odama girdi:

(Devamı 11 incede)

Tercüme eden: Hatice Süreyya

Tonton amca

Timarhanede

KIZIL SACAYAK

Çelkyüreğin maceraları

- 22 -

GÜNÜ TARİHİ

Yazan : Niyazi Anmet

18 sene evvel bugün

Son büyük Kasımpaşa yangını oldu

1000 ev, 3 cami, 1 kilise yandı. Bir Fransız neferi yakılan çatı altında kaldı. Bir ermeni kadını bağıra bağıra öldürdü.

Eski itfaiye teşkilâtı bir manevra esnasında.

Istanbul fethedildikten sonra şehri zaman zaman iki tehlike tehdit etmiştir: Yangın ve hastalık. Hastalığın en korkuncu "illeti mezmume," diye anılan koleradır. İkinci tehlike yangındır. Yangın İstanbul amansız bir düşmanı olarak bir felâket halinde devam etmiştir.

Eski yangınlar, akılları durduracak bir dehşetle İstanbulu kavururlardı. Haliçte başlayan ateş, Marmara denizine kadar uzanı ve binlerce evi harabe haline getirirdi. Bugün, bu sütunda 1919 yılı 7 mayıs günü 18 sene evvel bugün çıkan meşhur kasımpaşa yangını anlatılacaktır.

Kasımpaşa yangını gece saat 11 de bütün İstanbulu ayaklandıran patlamalarla başladı.

Ateş nereden çıkmıştı bilinmiyordu. Bir rivayete göre Hasanağa mahallesinin Nalncı yokuşundan bahriye binbaşısı müteakillerinden Hasan beyin tersane amelesinden Raifin oturduğu evden, diğer bir rivayete göre eski bahriye muhasebecilerinden Kabasakal Tevfik beyin buna bitişik evinden çıkmıştı. Polisin verdiği netice yangının Raifin evinde bir kavga neticesinde devrilen lâmbadan çıktığı idi.

Ateş şiddetli bir poyrazla durmadan genişliyordu. Kıvılcımlar beşer onar atılarak yer, yer tutuşuyordu. Birkaç dakika içinde 200 den fazla ev yandıktan sonra ateş dört kola ayrıldı.

Mektep sokağına saparak Haşimî dergâhının Atlama tağma bakan tarafları kurtulduktan sonra İbadullah caddesinden Sifirikoza ilerledi. Üçüncü bir kol İmir Efendi caddesinden geçerek çeşme karakol hattını takip ederek eski bahriye kumandanlığıyla Mehmet paşanın konağından Araplar ve Zindan ar-

kasından tersaneye kadar ilerledi.

Kulaksızca ilerleyen kol caddede ki bütün evleri yakıyordu. Bu arada ermeni kilisesi tamamen yanmıştı. İkiçeşme caddesinde birleşen ateş Yeldeğirmeni kadar ilerledi. Yeni çeşme camii ile Tahimehmet efendi camii tamamıyla yandı.

Nalncı yokuşu başından başlayan ateş de bahriye duvarlarına kadar ilerlemiş bulunuyordu.

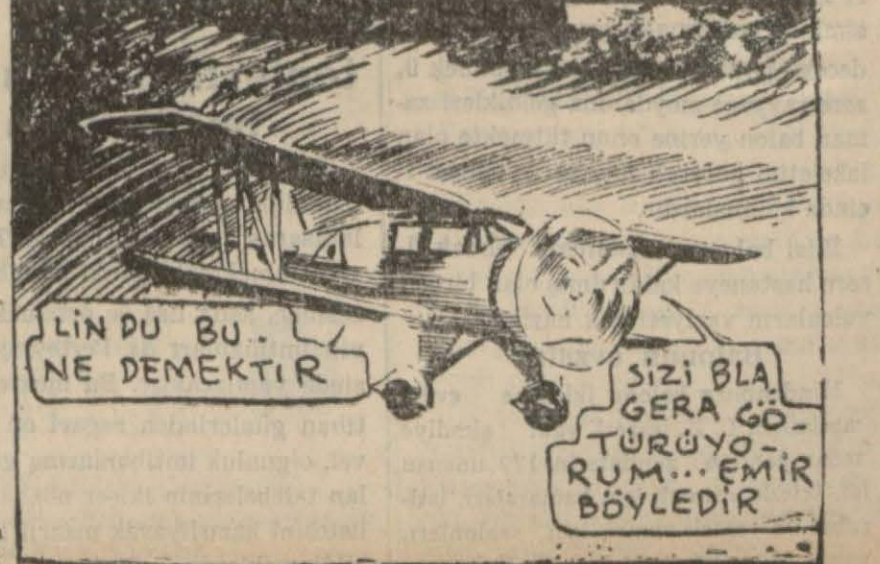
İtfaiye, rüzgârın şiddeti ve ateşin çok geniş bir sahayı ihata etmiş olmasından dolayı bir şey yapamıyordu. İstanbulda bulunan ihtilâf kuvvetleri de bütün vesaitleriyle yangına koşmuşlardı. Bir Fransız neferi üzerine yıkılan çatı altında kalarak yandı. Ermeni mahallesinde bir kadın bağıra bağıra yandı. Kimse yanına yaklaşamadı. Bir polis neferi yangını söndürmek için kullanılan bombardan birini atarken yaralanmıştı.

Yanan yerler, Nalbantçı, mektep sokağı, Kulaksız caddesi, Emir Efendi caddesi, Çıkmaz sokağı, Sefir Ali Çelebi, Atlama tağı, Abdullah sokağı, Sefirkoz, Yeldeğirmeni, ve niçesme tarafları idi. Bin kadar evle beraber üç cami, bir kilise, iki mektep, bir karakol dokuz dükân da yanmıştı.

Matbuat umum müdürü ikinci gün su tebliği neşrediyordu:

"Bu gece saat yarım kararlarında Hasan beyin hanesinden harik huzur ederek etrafa sirayetle tahminen bin kadar hane mahruk olduğu halde itfa edilmiştir. Esbabı harik hakkında tahkikat icra edilmektedir..."

Yangından hemen hemen hiç bir eşya kurtarılamamıştı. 3.000 nüfus aç, susuz sokak ortasında kalmıştı.

Başvekilimiz Pariste mühim görüş- melerde bulunacak

(Baş tarafı 1 incede)

Cenevre 6 (A.A.) — Anadolu ajan-
sının hususi muhabiri bildiriyor:

Ekspertler komitesi bugün anayasanın müzakeresine devam ederek kuvveyi ad-
liyeye ve ämme haklarına dair maddeler-
i kabul etti. Geriye ilk intihabatın ne
şekilde yapılacağı hakkındaki ahkâm
kalmıştır.

Menemenciöglü, Başvekil ile itihak et-
mek üzere, iki gün için Parise hareket
edeceğinden, gelecek içtima pazartesi
günü yapılacaktır. Bu iki gün zarfında
reis statüsünün ve anayasanın şimdiki ka-
dar kabul edilen maddelerini tesbit ve
tahriri ile meşgul olacaktır.

Komite pazartesinden itibaren günde
iki celse yapacaktır.

Paris ziyareti programı

Başvekil İsmet İnönü'nün Pariste mü-
him konuşmalarda bulunacağı tahakkuk
etmiştir. Bu konuşmaları gerçekleştirilen
bir program hazırlanmıştır. Bu progra-
ma göre, İsmet İnönü Pariste, Başve-
kil Blumun tertip edeceği öğle yeme-
ğine şeref verecek, sonra Reiscumhur
tarafından kabul edilecektir.

Başvekilimiz, Fransız hariciye nazırı
ile de bir görüşmede bulunacaktır.

Tac giyme merasimi tarihi olan 12
mayıstan sonra, Başvekilimiz üç gün
Londrada kalarak, İngiltere devlet ri-
calile temaslarda bulunacaktır. İnönü-
nün mayıs 25 Ankarada bulunacağı tah-
min edilmektedir.

Sofyadan geçerken

Tac giyme merasimi için Londra yo-
lunda bulunan Başvekilimiz İsmet İnönü
dün Sofyadan geçerken Bulgar kralı
ile görüşmüştür. Başvekilimizi hamil
olan tren saat 14 te Sofya stasyonuna
vasıl olmuştur. Başvekilimizi istasyonda
Bulgar başvekil Köseivanof, kralın mü-
şavirleri, teşrifat umum müdürü ve se-
faretimiz ekânı karşılamışlardır. Sofya
sefirimiz Ali Şevki Filibebe Başvekilimi
ze itihak etmiş bulunuyordu.

Bu esnada İtalyan prensesi Mari di
Savo'i teğyi için Bulgar kralı Boris
ve kardeşi prens Kiril de istasyona
gelmişlerdir.

Sa Majeste Boris, beş bir çehre ile
Başvekilimizi karşılamış ve istasyonda-
ki salonda Başvekilimizle 10 dakika gö-
rüşmüştür. Başvekilimiz Sa Majeste
kral Boris, kralın biraderi Prens Kiril
Bulgar başvekil Köseivanof ve diğer
karşılıyanlar tarafından uğurlanarak
yollarına devam etmişlerdir. Sofya se-
firimiz Ali Şevket Berker Başvekilimi-
ze Yugoslavya hududuna kadar teğyi
etmiştir.

Yugoslav topraklarında

İsmet İnönü, Bulgar - Yugoslav hu-
dunda Belgrattaki Türk elçisi Ali
Haydar Aktay tarafından karşılanmış-
tır. Türk elçisi, İsmet İnönü'ne İtalyan
hududuna kadar refakat etmiştir.

Suriye başvekilide çağırıldı

Halep 7 (hususî) — Muhalliflerin Su

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

Halit Ziya için

(Baş tarafı 3 incede)

di kendine kaldıkça gık bile demez.
Dile gelmek için, bir başkasının üfle-
mesini bekler. Bu hâdisede "anket"
nefes rolünü oynamış oluyor.

Bir gencin, bu kadar acı bir şekil-
de saçmalaması elbette iyi bir şey
değil; fakat bir gazetenin bu saçma-
ya kürsü olmağa katlanması, ondan
çok daha acı bir dalgınlıktır.

Gazetenin kendisi, bir ayıp terazi-
si değildir. Kusurları teşhirden zevk
alamaz. Çünkü o da sınıfları yurdun
her bucağına dağılmış bir başka mek-
tep sayılabilir. Böyle bir acıbliğe
rastlayınca, alıp basmaz, belki yu-
muşak bir dil ve güler yüzle onu düzel-
tir.

Sonra daha dün gece alkışlanan bir
adama karşı beslediğimiz sevginin de
bizi bu kadar haksız ve biçimsiz söz
yığmalarına bir hoparlör olmaktan kur-
tarması gerektir.

riyede bir hükümet darbesi yapacakları
söyleniyor. Bu haber Vatanileri endişe-
lendirmektedir. Suriye başvekil Parise
çağırılmıştır. Hükümet darbesinin bu es-
nada olması endişesi mevcuttur.

Hariciye Vekilimizin seyahati

Cenevreye gideceğini evvelce yazdı-
ğımız hariciye ekilimiz Tevfik Rüştü
Aras bu ayın sonuna Bağdada hareket
edenecek ve hemen Bağdada hareket
decektir. Dost Irak Nazırı Naci Asilin
ziyaretini iade edecektir. Bağdatta iki
gün kalması ihtimali olan hariciye ve-
kilimiz oradan Tahran'a gidecektir.

Hariciye vekilimizin bu seyahati es-
nasında Tahrandaki imzalanması mukar-
rer şark misâkının imzasını Irak hükü-
metinin ancak Irakla İran arasındaki
hudut ihtilâfının hallinden sonra imzaya
tarafıtar olduğu anlaşılmaktadır.

Pek fazla ehemmiyeti haiz olmıyan
bu ihtilâfın Hariciye Vekilimizin Bağ-
dat seyahatinde halledilmesi, muhtemel
dir. Şark misâki, hariciye vekilimizin
bu seyahatinde imzalanmadığı takdirde
bu seyahatinde Irak—İran hudut ihtilâfı hal-
ledildikten sonra dört memleketin hari-
ciye nazırlarının yapacakları diğer bir
toplantıda imza edilecektir.

İngiliz Kraliçesi "Mukaddes yağ" ile oğulacak

Dün Westminster kilisesinde Krali-
çenin takdis merasiminin bir provası
yapılmıştır. Kraliçeyi Leydi Rachel
Haward temsil ediyordu. Westminster
etrafında kesif bir halk kütlesi biriki-
mişti. Merasimi Dük de Norfolk idare
etmiştir. Kont Haddingtonla Dük de
Butland, Kral ve Kraliçenin nişan işa-
retlerini hamil bulunuyorlardı Lordlar
kamarası azasından dört zatın zevceleri
altın kakmalı saçağı tutuyorlardı. Bu
dört kadın, aynı saçağı kraliçenin mu-
kaddes yağla oğulması sırasında da tu-
tacaklardır.

Yeşilay gençler birliğinden:

Yeşilay gençler birliğinden:

Sayın halkımızın isteği üzerine ku-
rumumuz namına 10 mayıs 937 pazar-
tesi akşamı saat 21 de Kadıköy Sü-
reyya sinemasında sanatkar Şadi ta-
rafından İbnirrefik Ahmet Nurinin
8 inci piyesi ikinci defa olarak temsil
edilecektir. Biletler şimdiden satıl-
maktadır.

Üye ve ülküverlerimizin bu tem-
sile onur vermelerini saygılarımızla
dileriz.

Havagazi tarifesi ucuzladı

Tarife komisyonu İstanbul ve Ka-
dıköy havagazi fiyatlarını tetkik etmiş-
tir. Komisyon, tarifenin tesbitinde e-
sas olarak kabul ettiği maddelerin
ucuzladığını görmüş ve İstanbul hava-
gazinin beher metro mikâbını 6 kuruş
6 paradan 5 kuruş 36 paraya, Kadı-
köy havagazi metro mikâbını 6 kuruş
34 paradan 5 kuruş 34 paraya indir-
miştir. Tarife tasdik edilmek üzere bu
günlerde Nafia Vekâletine gönderile-
cektir.

Fedakâr bir can kurtaran memuru

Anadolu tahlisiyesine mensup Can-
kurtaran Fahreddin mezunen İrvadan
gelirken Beykozda dalyan iskelesinde
denizde bir insanın çabalamakta oldu-
ğunu görmüş bunun üzerine hemen so-
yunup denize atlamış, on beş kulaç ide-
rinliğinde tahmin olunan ve cismin çab-
balandığı yere vardığında denize dü-
şen zavallının bir çocuk olduğunu göre-
rek onu karaya çıkarmış ve mevki polis
karakoluna teslim etmiştir. Yapılan tah-
kikatta dokuz yaşında olan bu çocuğun
Beykoz rakı fabrikasında Akifin oğlu
olduğu anlaşılmıştır.

Karakol delâletile ilk tedavisi yapılan
bu çocuk velisine teslim olunmuştur.

S P O R

Beşiktaş ve Fenerbahçe ile karşılaşacak olan Doğanspor takımı şehirimize geldi

Kafile reisi: Galatasarayın İzmirdeki maçından sonra
yapılan çirkin tezahürata "hakem sebep olmuştur," diyor

Beşiktaş ve Fenerbahçe takımları
karşılaşmak üzere şehirimize gel-
en Doğanspor takımı oyuncular ile
bu sabah otellerinde görüştük.

Galatasarayla İzmirde yaptıkları
maçın dedikodusu hâlâ devam et-
mekte olduğundan bu vakayı bir de
onların ağzından dinlemek herhalde
az enteresan olmayacaktır.

Doğansporun tehlikeli akıncularından
Hakki

Muharrirlerimizi karşılayan kafle
resi bay Haydar oyuncuları ve
umumi kaptanı takdim ettikten son-
ra kendisine sorulan suallere şu ce-
vapları vermiştir:

— İzmirde Galatasarayla yaptığımız
maçın hakemi Adnan Akın
oyunu anormal bir hava içinde idare
etmiş ve bu havayı da yine bizzat
kendisi yaratmıştır.

Mağlûbiyet veya galibiyet için
bir şey söyleyecek değiliz. Netice
muhakkak ki başka olacaktır.

İzmirde hakeme karşı yapılan tezahürattan
iki takım alâkadarlarını tenzih ederim.
Bu bir klüp meselesi olmasından ziyade
kendini bilmiyenlerin taşkınlığıdır.

Galatasaraylıların otobüsüne karşı
yapılan çirkin hareket de yine aynı
eşhasın hakem otobüsünden ibarettir.
Yoksa Galatasaraylılara karşı en
küçük bir nezaketsizlik bile vaki ol-
mamıştır.

— Galatasaray takımının sizde
bıraktığı intiba?..

— Sarı kırmızılılar İzmirde iki
maçı da kazanmış olmalarına rağmen
katiyen milli küme şampiyonu olamazlar.
İzmirde gelen takımlar içinde en
zayıfı bizce Galatasaraydır.

Kanaatimizce Galatasaray Anka-
ra seyahatinden bir mağlûbiyet bir
galibiyet ile dönebilirse çok büyük
muvaffakiyettir.

Galatasarayın bizi mağlûp etme-
sine gelince:

Bu maçta sırf hakemin idaresiz-
liği yüzünden hakiki kabiliyetlerini
göstermemişlerdir. Binaenaleyh 3-2
neticenin kuvvetler arasında farkı
göstermekte olduğu kabul edilemez.
İstanbuldaki maç bunu isbat edecektir.

Maamafih bu mağlûbiyet bizi
kamçulamıştır.

Burada Fenerbahçe ve Beşiktaşla
yapacağımız ma- lar için netice bek-
lemiyoruz. Kazanmaktan ziyade
güzel oynamaya gayret edeceğiz.
Bununla beraber mağlûbiyeti şim-
diden kabul ettiği riz anlaşılmalıdır.
Bugüne kadar yapılan milli
küme maçlarında bütün takımların
aşağı yukarı aynı kuvvette bulun-

dukları anlaşıldığına göre manevir-
yatımızın sağlam olmaması için de
hiçbir sebep yoktur.

— Milli küme şampiyonluğuna
hangi takımı namzet görüyorsunuz?

— Ankaranın Gençlerbirliği ta-
kımı ile İstanbuldan Beşiktaş veya
Fenerbahçeyi..

Bugün en iyi vaziyette bulunma-
sına rağmen birçok mühim maçlar
yapacak olan Galatasarayın mağlû-
biyetini muhakkak görüyoruz.

— Yarınki maça nasıl çıkacaksınız?

Takımımızı henüz katı olarak tes-
bit etmiş değiliz. Yalnız sağ muavin
İrfan seyahate iştirak edememiş ol-
duğundan takımımızın bu noktası
bilhassa Fenerbahçe maçında Fikre-
te karşı zayıf kalacaktır. On beş
oyuncumuz var.

Kalede: İbrahim, Mahmud —
Müdafaada Zeki, Adnan, Fethi —
Muavin hattında: Nurullah, İsmail,
Yusuf, Mehmed — Hücum hattın-
da da: Reşad, Ömer, Hakki, Fuad,
Ali, Sabri yer alacaklardır.

Biz kafile reisi ile konuşurken bu
sırada çiçekçi geldi. İzmirli sporcu-
larımızın yarın Taksim âbidesini ziyar-
et edeceklerinden çelenk siparişi

vermiş olacaktı.. Artık başkanı
fazlaca meşgul etmemek lâzımdır.

Muvaffakiyetler temenni ederek
ayrılırken bay Haydar:

— İzmirde Galatasaraylılara ya-
pılan taşkınlıklardan sonra burada
da bize seyircilerin mukabelebilmi-
sil de bulunacaklarını duyduk. Ve
buna inanmak istemedik diyordu.

O. K.

Doğansporun tehlikeli akıncularından
Fuad

Sekiz klüp turnuvası

Sekiz klüp turnuvası tertip heyetinden:

Turnuvarımızın dördüncü haftası
9-5-937 pazar günü Şeref stadında de-
vam edecektir:

Alan gözçüsü Ahmet Ademdir.

Birinci maç: İstanbulspor - Eyüb,
saat 12 hakem Ahmet Adem.

İkinci maç: Beykoz - Anadolu saat
13,40 hakem İzzet Muhiddin Apak.

Üçüncü maç: Hilâl - Vefa saat 15,20
hakem Burhan Atak.

Dördüncü maç: Süleymaniye - Top-
kapı saat 17 hakem Feridun Kılıç.
Umumi duhuliyeye 15 kuruştur.

Güreş ajanı

İsmail Hakki İstifa etti

İstanbul güreş ajanı İsmail Hakki,
ajanlıktan istifa etmiştir.

Bu vazifeye kimin getirileceği he-
nüz malûm değildir.

— Neye ellerini bağladınız?
— Başka çaresi yok. Penaltıdan ka-
lecimizin anası ağlıyor!

İngiliz millî takımı

Norveç, İsveç ve Finlândiya takım- larıyla karşılaşacak

İngiliz millî futbol takımı 14 mayısta
Oslo'da Norveç millî takımı ile, 17 ma-
yısta Stokholmda İsveç millî takımı ile,
20 mayısta Helsinkide Finlândiya millî
takımı ile karşılaşacaktır.

İngiliz millî takımı şu oyuncuların
terekküp etmektedir:

Male (Arsenal), Vudley (Chelsea),
Caltin (Sheffield Wednesday), Barnas
(Manchester City), Copping (Arsenal),
Britton (Everton), Sandford (West
Bronwich Albion), Villington (Hud-
dersfield), Şung (Huddersfield Town),
Galley (Volverhampton Wanderers),
Gulden Vestham Unitedyohnson (Stoke
City), Matthevs (Stoke City), Payne
(Liton Town), Robinson (Sheffield Wed-
nesday), Steele (Stoke City)

Boks maçları

Max Bear'ı yenmiş olan İngiliz bok-
sörü Tomi Far, 14 haziranda Alman
Valter Moizel ile bir müsabaka yapaca-
ktır.

Moizel - Far maçını kazanan da,
yine haziranda Newyorkta yapılacak
olan Braddock - Şmeling karşılaşma-
sının galibi ile karşılaşacaktır.

Polonya millî takımı için

Antrenör aranıyor

Polonya futbol federasyonu: İngil-
tere millî takımının, ve Arsenal klübü-
nün sağ için A. Cems'e Polonya
millî takımını antrene etmesi için mü-
racaat etmiştir. Polonyalıların ayda
on bir bin frank aylık vermek iste-
dikleri Cems'in, bu teklifi kabul etmi-
yeceği muhtemeldir.

Bu tanınmış futbolcu, profesyonel
Arsenal takımından iyi bir ücret al-
makla beraber, yine Arsenal klübü-
nün amatör takımının da antrenörlü-
ğini yapmaktadır.

PAZAR ÖSMAN

Tarihi macera ve aşk romanı — 58 — Yazar: (Vâ - Nû)

Dördüncü Muradın cesedi yeni Padişaha gösterildi. Kendisi ancak bu suretle temin edildi

Geçen kısımların hülâsası

Dördüncü Murad, atıcı, kırıcı bir padişah'tır. Halbuki annesi Kösem sultan, onun çocukluğunda, devlet idaresini elinde tutuyordu. Padişah, onun nüfuzunu kırmak için, bin türlü tedbirlere başvurmuştur. Şimdi, Sünbül ağa ile Kösem, zayıf akıllı veliaht İbrahim'in devlet başına geçmesini tercih ediyorlar.

Kösem sultan, memleketin her yerindeki âdetleri biliyordu.

— Halk, bazan bir hükümdarı abdal, deli diye istemiyorlar! - dedi. - Fakat baze da abdallık, delilik bir zaaf değil, bir meziyet telâkki edilebilir, Zira, o abdalm, yahut delinin u. lûhiyetle bir alakası olduğu zannedilir. Bizzat ulûhiyetle olmasa bile, lâakâla, cinlerle, perilerle... Onun yalnız dünyaya, cinlerle, perilerle, ahret işleri, âlemi gaybın işlerine bile vakıf olduğu sanılır. Onun için, şayet Cinci hocası ile anlaşılırsa, Sultan İbrahim'in halk tarafından sevilen bir padişah olmasında hiçbir mâni kalmaz.

Sünbül ağa, valde sultanmelerini öptü: — Son derece akıllımsız... İyi düşündünüz. Fakat sultan Muradın katili olmak lekesini üzerimize sürmiye. lim...

— Sürmiyelim... — Öyleyse onu, ustalıkla ortadan kaldırmalıyız... Bu işi de ben üstüme alırım...

İşte ben, Sünbül ağamın en mahrem adamları sırasında bulunduğu sırada, Kösem sultanla velinimetim arasında böyle bir muhavere cereyan ettiğine kulaklarımı şahit oldum. Aradan bir müddet geçtikten sonra da dördüncü Murad rahmeti hakka kavuştu. Bu ölümün yahut katilin ne şekilde olduğunu bilmeyim katilin ne şekilde meşhur vakaya şahit oldum.

Bir sabah, Ayşe, Sünbül, deli İbrahim ve ben, garip bir "üçüzlü babalar ailesi", teşkil ederek, "çocuğumuz" Osman'ın bir süre şaklabanlıklar yaptığını seyrediyorduk. Deli İbrahim'in oğlu olan Mehmet, Dördüncü Murad bayattayken doğmuş, fakat onun mevcudiyeti padişahın saklanmasıyla, Ta-bii bizim Osman'ın da mevcudiyetini padişah biliyordu. Onlar, haremde en gizli odalarda barındırıyorlardı. Bizim Ayşe, sarayda resmi bir mevki kazanmak için, şehzade Mehmede süt nene ile ettirilmişti. Mehmetle Osman, böylelikle süt kardeş olarak padişaha yakınlık tesis etmişlerdi.

O sabah, veliahtın musahibi vaziyetinde olan Sünbül ağa, beni de yanına alarak haremde o münevvisi daire sine gitmiştik. Kapıları arkasından kilitliyerek üçümüz de, babalık şefkati mizi göstermeye başlamıştık.

"Piçler şirin olur!" derler... Ah, ne şirin oğlandı Osman... Bin türlü şaklabanlıklar yapıyor, deli İbrahimle oyunlar oynuyor, bizi kahkahalarla güldürüyordu. Onu, üçümüz de kendi oğlumuz sandığımız için bu oyunlardan fevkalâde zevk duyuyorduk.

Birdenbire kapı vurulmağa başladı. Şaşırık.

Bilhassa İbrahim, fevkalâde şaşırık: — Kaçırım, kaçırım, çocukları kaçırım...

Sünbül güldü: — Hacet yok, padişah... — Aman ne söylüyorsunuz... Ben nasıl padişah olurum...

— Padişahım efendimiz... Sana ilk defa olarak ben biat ediyorum... — İstemem... İstemem... Çocukları kaçırım... Görmesinler... Ağam işitmesin... Yoksa halim fenadır. Fermanına zıt hareket etti diye beni de, çocukları da öldürür! Kaçırım!

Kapı hızlı hızlı vuruluyordu. — İşte geldiler... Bak, erkek sesleri... Buraya kadar gelmişler... Belki de cellâtlardır... Öldürmeğe geldiler.

Sünbül, nahakyere teskine uğraş-

yordu. Fakat, deli İbrahim, çocukları, yanmıyan ocağın içine soktu. Sakladı. Kende de bir rafa tırmanmaya başladı. Müstakbel padişahın ve bütün Osmanlı hanedanının nesli kurduktan sonra bu nesli yeniden öretecek olan şahsiyetin vaziyeti öyle acımacak bir vaziyetti ki...

Nafile yere onu: — Korkma! Gelen düşmanların değildir! . diye cesaretlendirmeye çalışıyorlardı.

— Düşmanlarımdır! Hepiniz düşmanlarımsınız... Beni tuzağa düşürdünüz...

Kapıyı açmışlardı. İçeriye girenler, hem matem, hem de müjde haberini verdiler:

— Padişahımız öldü, padişahım çok yaşa!...

İbrahim, tırmandığı rafın üzerinde

bir tarafa büzülmüştü!

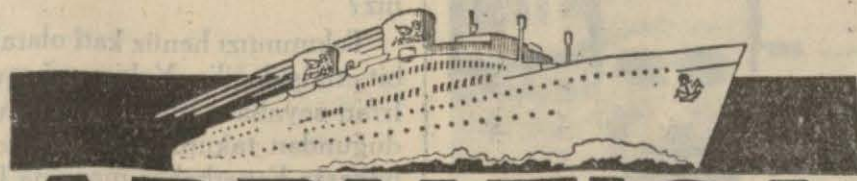
O da: — Padişahım çok yaşa! - diye haykırıyordu. - Ağabeyim çok yaşasın... Benim neme gerek padişahlık?

Bunun bir tazak olduğuna kanıdı. Ancak annesinin gelerek ona teminat vermesi üzerine biraz sükun buldu.

Fakat, annesinin de yüzüne şüpheli şüpheli bakıyordu: Bu hanedan içinde, annenin, babanın, kardeşin de birbirine tuzak kurduğu görülmemiş hal. lerden değildi.

Nihayet, kendisine son teminatı da verdiler: — Cesedini görmeden inanmayacak! . dediler.

Dördüncü Muradın cesedi, bir tezkere içinde padişaha gösterildi. (Devamı var)

ADRIATICA

SOC. AN. DI NAVIGAZIONE-VENEZIA

1937 Mayıs ayında Hareket edecek vapurlar

Her cuma saat 10 da Galata Rıhtımından	Vapurun Hareket	
	İsmi	Tarihi
Pire, Brendizi, Venesya, Triyeste için.	Celio	7 Mayıs Sürat postası
	Rodi	14 :
	Celio	21 : Bu postaların Bren
	Rodi	28 : dizi, Venesya, ve
	Gitta di Bari	4 Haziran Triestede bütün Avrupa için ekspres trenine aktarması vardır.
Pire, Napoli, Marsilya, Cenova için.	Fenicia	6 Mayıs perşembe saat 17 de
	Merano	20 :
	Campidoglio	3 Haziran "
	Fenicia	17 : "
Kavala, Selânik, Volo, Pire, Patras, Santi - 40, Brendizi, Ancone, Venesia, Trieste.	Abbazia	13 mayıs perşembe saat 17 de
	Quirinale	27 :
	Diana	10 Haziran "
	Albano	8 mayıs
	Vesta	22 : Cumartesi
Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Kalamata, Patras, Brendizi, Venesia, Trieste.	Iseo	5 Haziran Saat 18 de
	Merano	5 Mayıs Çarşamba
	Vesta	12 : Perşembe
	Quirinale	16 : Çarşamba saat 17 de
	Campidoglio	19 : "
Burgaz, Varna, Köstence	Iseo	20 : Perşembe
	Diana	26 : Çarşamba
	Fenicia	2 Haziran :
	Albano	3 : perşembe
	Merano	5 mayıs çarşamba
Sulina, Galatz, Braila	Quirinale	12 : :
	Campidoglio	19 : : saat 17 de
	Diana	26 : :
	Fenicia	2 Haziran :
Batum	Vesta	6 mayıs perşembe
	Iseo	20 : : saat 17 de
	Albano	3 Haziran :

Istanbul inhisarlar Başmüdürlüğünden:

Hükümü Mayıs 1937 sonunda bitecek olan müskirat satıcılarının ruhsat tezkerelerinin yenileme muamelesine 20.5.1937 tarihinde başlanarak 7-6.937 parzartesi akşamına kadar devam edilecektir.

Ruhsat tezkerelerinin teedit etmek isteyen satıcıların tayin olunan günlerde eski tezkereler ve konturatları ile beraber birer de fotoğraflarını alarak Kabatastaki İnhisarlar Başmüdürlüğüne müracaat etmeleri ve 7 Haziran 1937 tarihinden sonra tezkerelerinin yenilenmesi için satanlar hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur. (2430)

Istanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Galatada Koca Mustafa caddesindeki 5 sayılı satış ambarında bulunan ipekli, pamuklu mensucat, manifatura, cam eşya, hırdavat, attariye, demir eşya, makineler, tuhafiyeler, kokular, kantariye eczayı tıbbiye ve emsali eşya 12-4.937 gününden itibaren her gün saat 13 den 18 e kadar pazarlık ve arttırma suretleri ile ve peşin para ile satılacaktır. İsteklilerin bu elverişli satışlardan istifade etmek üzere muayyen gün ve saatte ambardaki satış komisyonuna gelmeleri ve istiyenlerin satılacak eşyayı her gün görebilecekleri ve evvelce ilân yapıldığı da Reşadiye caddesindeki satış salonunda satılacağı bildirilen eşyanın aynı ambarında kurulacak komisyonca satılacağı alâkadarlara ilân olunur. (2531)

AMİRALIN ÖLÜSÜ

Yazarlar: 1. Çesterton — 2. Sayers — 3. Agata Kristi — 4. Vils Kirofts — 5. Vaytör — 6. Henri Ved — 7. C. D. H. ve M. Kûl — 8. Milvard Kennedy — 9. Con Royd — 10. Roman Aknoks — 11. Edgar Jepson — 12. Klemans Dan — 13. Antoni Berkeley. Çeviren: fa. Tefrika numarası — 35 —

Eğer amiral kaideden Londraya gitmek arzusunda idiyse ve evde, pardesü almak üzere girdiyse, gazetesini de alırdı. Halbuki almamıştı. Demek amiral bu suretle hareket etmiş değildi. O halde öteki gazeteyi amiral nereden almıştı. Vinmutta bütün dükkânlar saat dokuzda kapanırdı ve esasen bir tek gazete vardı. O da amirale gazetesini gönderen idi. Demek amiral, bir başkası ile idi. Ya onu ziyaret etmiş, yahut başka bir yerde görüşmüştü. Acaba Sir Denniyi mi ziyaret etmişti? Yoksa, gazetede, tahkikatı güçleştirmek için amiral öldükten sonra cebine konmuştu?

28 — X zarfının içinde ne gibi şeyler vardı?

Zarfın içindeki vesikalar muhakkak ehemmiyetli şeylerdi. Amiral bunları niçin gizli bir göze koymuştu? Çalışmasından mı korkuyordu? İçindeki vesikalar birisinin aleyhine olabiliirdi. Acaba kimin? Valterin mi? Neden olsun? Valter esasen ortada yoktu. Acaba Sir Vilfridin mi?

29 — Zarfın içindeki evrak çalınmış mı idi, imha mı edilmişti?

Belkide amiral bu vesikalara bizzat imha etmişti. Lâkin katilin aynı zamanda bu vesikalara arayan adam olduğuna kabul etmek daha mantıklı idi. Yazıhanede hiçbir zorlanma eseri yoktu. Ve şayet, katil evrakı elde etti ise, nerede olduğunu biliyordu.

30 — Neden Elma Fitzgerald alelacele Londraya gitmişti?

Anlaşıldığına göre cinayet haberini alması, Londraya hareket etmesine sebep olmuştu. Herhalde Londraya Hollandı bulmağa gitmemiştir. Çünkü onun Vinmut'a olduğunu biliyordu. Bakalım yarın neler söyleyecek?

31 — Niçin Holland onun peşine düşüp gitmişti?

Bu suale cevap sarihti. Onunla vaziyeti görüşecekti ve evleneceklerdi.

32 — Sir Vilfrid Denni de Londraya gitmişti. Neden?

Şurasını kaydetmek lazımdır ki Sir Vilfrid herkesten evvel Londraya gitmişti. İlk tren saat 7 de, yani cesedin bulunmasından biraz sonra idi. Bu hareketi tesadüfî olabiliirdi. Bakalım gelince kendisi ne diyecek?

33 — Papas dahi Londraya gitmişti. Neden?

Bu da bir tesadüf olabilir. Belki de kiliseye ait bir iş için görüşmeğe gitmiştir. Cinayet haberi onu sarsmıştı. Elmanın ve Hollandın kaçışları da onu şaşırtmıştı. Acaba bu gidislerden papas bir şey keşfetmiş idi de, onun için mi gitmişti, ve bildiklerini kendisinden saklıyordu?

34 — Papas bütün bildiklerini söylemiş miydi?

Papasın doğru söylediğini kabul etmek lazımdır. Lâkin bütün bildiklerini söylemiş miydi? Halinde tereddütler vardı. Birçok noktalarda katiyetle cevap vermemiş idi.

35 — Papas niçin bahçesini suladı?

Herhalde papas acemi bir bahçıvandı. Her gün neden bahçesini sulamıyordu da o gün sulamıştı? Şüpheler ileri götürülecek olursa, papasın bu işte met haldar olduğu farzedilirse, bir takım izleri ortadan kaldırmak için bahçesini suladığı düşünülebilirdi. Bu izler, her halde kendine ait izler değildi.

36 — Neden amiralin piposu papasın çalışma odasında kalmıştı?

Herhalde orada unutulmuştu. Yemekten sonra oraya geçip pipo içmiş, orada unutmuş olabiliirdi. Belki de, amiral, piposunu orada kasten bırakmıştı, ve bunu tekrar papasın evine dönmek için bir vesile olsun diye yapmıştı.

37 — Elma ile Holland evlenmekte neden bu kadar acele ettiler?

Evlenme iznamesinin cinayetten evvel alındığı muhakkaktı. Lâkin bu, mutlaka evlenmelerini icap ettirmezdi. Eğer amiral ölmemiş olsaydı, acele evlenmelerini mazur görmek lazımdı. Fakat öldükten sonra? En iptidai hürmet

kaidesi bunu icap ettirmezdi. Herhalde bu işte bir sır vardı.

38 — Holland neden ilk ifadesinde hakikatı saklamıştı?

Fazla suale maruz kalmamak için doğru söylemediği. Sonra doğruyu söylediği pek akla yakın değildi. Diğer taraftan vaziyet anlatkçları, kendisine sufla konuşurken sokak vaziyetinde Ne diye üzerine şüpheleri çeksin? Elma deki muvafakatnameye gelince, bunu pekâlâ, sabahleyin Elma da vermiş olduğunu bilirdi.

39 — Muvafakatname neden daktilo ile yazılmış idi?

Amiralin evinde daktilo makinesi yoktu. Acaba muvafakatname evvelce hazırlanmış da, zorla mı imza edilmişti? Yoksa, imza sahte mi idi. Bir yazı taklit etmek, bir iki satır yazıyı den taklit etmektan daha kolay olduğunu göre bu da kabildi.

Rac, bütün şüpheli noktaları böylece tesbit ettikten sonra, kalktı, gitti, yattı.

DOKUZUNCU KISIM

Yazar: Vil Krofts

Gece gelen misafir

Müfettiş, ertesi sabah uyandıktan sonra henüz uykuya doymuş değildi. Fakat derhal kalktı. O gün görülecek çok iş vardı. Kahvealtı ederken, kendine bir program çizdi. Evvelâ, müdürü Halkın vart ve müdürü ümûlî Tvift ile görüşmesi lazımdı. Sonra müstantik ile görüşecekti. Ondan sonra serbest kalacaktı ve yataarken not ettiği şüpheli noktaları üzerinde araştırmalar yapabilirirdi.

Lâkin, hepsinden mühim bir nokta müfettişi işgal ediyordu. Ceset katili olarak teşhis edilmemişti. Vakıa cesedin amirale ait olduğundan şüphe etmiyordu ama, bu hususta katil bir kanama elde etmek istiyordu.

Rac evinden çıktı ve Lord Marston oteline gitti. Maksudı Mister Dakers'ın bulmaktır. Tesadüf, ona kapıda rastladı.

Rac, gayet mütefitt: — Ne iyi tesadüf, dedi, ben de sizin arıyordum.

— Ne var?

— Cesedin teşhisi için rica edeceğim. Amiral ne zamandır tanıyorsunuz?

— Yirmi, yirmi bir sene var. Belki de yirmi üç!

— Çok iyi. Bu müddet zarfında kendini daima gördünüz değil mi?

— Muayyen fasıllarla evet.

— O halde, sizden rica edeceğim. Ne zaman vaktiniz müsait ise, sizinle görüşsek de cesedi bir gözveniz.

— Fakat daah kahşat etmedim.

— Vaktiniz ne zaman müsait ise dedim. Meselâ saat onda?

— Hay hay.

— Sizden bir şey sorabilir miyim?

— Buyurunuz.

— Amiralin, yeğeninin evlenmesinde müsaade eden muvafakatnamesini siz verdiler mi?

Mister Dakers ciddi bir tavır aldı. Bir müddet düşündü. Sonra:

— Neden dedi, sordunuz?

— Sizi hangi sebepten alâkadar ediyorsa, aynı sebepten sordum. Yani, öyle zannediyorum ki, her ikimiz, vesikaların amiral tarafından verilip verilmemesini anlamak istiyoruz.

(Devamı var)

HABER

AKSAM POSTASI

IDARE EVİ

Istanbul Ankara Caddesi

Posta kutusu : İstanbul 214

Telgraf adresi : İstanbul HABER

Yazı işleri telefonu : 23472

İdare ve ilan : 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
Senelek	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Sahibi ve Nesriyat Müdürü:

Hasan Rasim Ulu

Basıldığı yer (VAKIT) matbaası

bir insan değil, kanlı bir paçavra haline gelmişti.

Bu defa Konçinide hiçbir şüphe kalmamıştı. Artık fazla bir şey sormadı. Bir müddet, gayriihtiyari, küçük kamasının kapzasile oynayarak, sakin bir vaziyette düşünmeye daldı. Neler düşündüğünü yüzünden anlamak imkânsızdı.

XII

Konçini, nihayet, uzun tahayyülâtından çıktı. Her şeye rağmen mani olamadığı derin bir nefes, sevincine yegâne delildi. Biran kumandanlarının karşısında duran askerler gibi birer heykel kesilen adamlarına bakı ve gülümsedi. Sonra, elini uzatarak çekmeden bir avuç altın çıkardı ve azametli bir edayla bunları masanın üzerine savurarak:

— Haydi bakalım, dedi, size karşı biraz sert davranımdım. Bunu unutturmak için sunları veriyorum.

Konçini, umumiyet itibarile âlicenab ve eli açık bir adamdı. Bu defa her zamankinden daha fazla eli açık davranıyordu. Masanın üzerinde asgarî yüz müddet durmadı. Üç kocaman pençe oraya uzandı ve bunlar biran içinde müsavî üç kısma taksim edilerek, teşekkür ve bir sürü nidalar arasında ceplere yerleşti.

Konçini bu işin bittiğini görünce, hiç vakit kaybetmeden:

— Şimdi, dedi, Biraz kendi isimizden bahsedelim.

— Sefere muhakkak gidecek miyiz?

— Gideceğiz, hem de her zamankinden daha kuvvetli bir itimatla.. Tabii sokaklar hâlâ işgal altında değilse.

— Yol serbesttir, monsenyör. Her ta-

raf, hiçbir şey vuku bulmamış gibi, sessiz ve sakindir.

— İcap eden tedbirleri aldınız mı?

— Hazırız!

— Gidelim!

Konçini birdenbire ayağa kalktı. Altın dolu bir kese çıkararak cebine yerleştirdi ve sonra siyah, geniş mantosu üzerine iyice bürünerek, hiçbir kelime ilâve etmeden emin ve kat'i adımlarla odan çıktı.

Üç arkadaş onu takip ettiler.

Sokağa çıkınca, sağa ve sola bir nazar atfetti ve adamlarının üç adım önünde, Arbr - Sek sokağına doğru yollandı.

Henüz yirmi adım atmamışlardı ki, bir gölge, köşeden fırlayarak, onları uzaktan takibe başladı.

Hiç kimseye tesadüf etmeden Bertiyinin evi önüne gelmişlerdi. Evin basamakları önüne geldikleri zaman, üç arkadaş Konçiniye iltihak ettiler ve birdenbire oradaki kan izlerini göstererek bunu evvelce görmüşler gibi muzaffere bir tavırla:

— İşte!.. Söylemiştik ya.. Kan her taraf kan..

Filhakika bunlar, Pardayanla Yiğit Janın jandarmalara karşı yaptıkları dövüşün kurbanlarına ait kan izleriydi.

Fakat Konçini zaten onların sözlerine itimat etmişti. Bunun için buna fazla ehemmiyet atfetmedi ve oradan geçerek Kurbatan çıkmazına daldı.

Orada, duvarın dibine gizlenmiş olan bir gölge ağır adımlarla ona doğru ilerledi. Hürmetkâr ve yavaş bir sesle:

— Monsenyör, dedi, araba hazırdir.

Konçini amirane bir iştret yaptı ve hiç şüphesiz evvelden talimat almış olan adam eğilerek onu selâmladıktan

ALMANCA DERSLERİ 313

Die Felder werden wieder grün,
(di felder werden wieder grün.)
"Tarlalar ohuylorlar tekrar yeşil,"
Tarlalar tekrar yeşilleniyorlar.
das Gras auf der Wiese und die Saat auf den Aekern
bejint zu sprießen.
(das gras auf der wiese und di zaat auf den ekeren be-
jint zu spriessen.)
"ot çayırda ve tohum tarlalarda başlıyor filizlenmek,"
Çayırar, tarlalardaki tohumlar filizlenmeye başlıyor-
lar.

Yeni resmimizi kesin

Şimdi yeni resmimiz olan "Mevsimler" tablosu üzerinde çalışmalarımıza başlayabiliriz. Bunun için, evvelâ, derslerimizde daima gözönünde bulundurduğumuz resmi kesin ve kalınca bir kâğıt üzerine yapıpıştırarak daima yanımızda bulundururum.

OKUNUŞ

Jahreszeit: (yâreszayt); Herbst: (herbst); zwischern (tsvichern), Pflanzen: (fantzen).

Okunuşları öğrendikten sonra şu cümleleri okuyunuz:

Die erste Jahreszeit ist der Frühling, die zweite ist der Sommer, die dritte ist der Herbst, die vierte ist der Winter. Im Garten pflanzen wir die Blumen.

Ezberlenecek kelimeler

Die erste Jahreszeit ist der Frühling, die zweite ist den sommer, di dritte ist der herbst. Di vögel tsvchern auf den boymen. Im garten flantzen wir di blumen.

die Jahreszeit, - en = mevsim, - ler
einteilen - teile ein - eingeteilt = taksim etmek =
ediyordu - edilmis
der Frühling, - e = ilkbahar, - lar
der Sommer, - = yaz, - lar
der Herbst, - e = sonbahar, - lar
der Winter, - = kış, - lar

es dauert = sürer, devam eder
erwachen - erwachte - erwacht = uyanmak, uyanıyor-
du - uyanılmış
die Natur, - en = tabiat, - lar
der Winterschlaf, (cz) = kış uykusu
die Sonne, - n = güneş - ler
scheinen - schien - geschienen = parlamak - parlı-
yordu - parlamış
täglich = her gün
der Baum, - Bäume = ağaç, - lar
der Strauch, - Sträucher = çalılık, fidan, - lar
der Wald, - Wälder = orman, - lar
ausschlagen - schlug aus - ausgeschlagen = tomur-
cuklanmak - tomurcuklanıyordu - tomurcuklanmış
das Feld, - er = tarla, sahra, - lar
grün = yeşil

ALMANCA DERSLERİ 313

Diese sind: der Frühling, der Sommer, der Herbst und
der Winter.
(dise sind: der frühlng, der sommer, der herbst und
der winter.)
"Bunlar dırlar: ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış."
Bunlar: ilkbahar, yaz, sonbahar ve kıştır.
Jede Jahreszeit dauert drei Monate oder dreizehn
Wochen.
(jede yâreszayt dauert dray monate oder draysen
wochen.)
"Her mevsim devam eder üç aylar yahut on üç haf-
talar."
Her mevsim üç ay yahut on üç hafta devam eder.

Im Frühling erwacht die Natur aus ihrem langen Win-
terschlaf.
(im früh erwacht di natur aus irem langen winterschlaf.)
"ilkbaharda uyanıyor tabiat kendi uzun kış uykusun-
dan."
Tabiat ilkbaharda uzun kış uykusundan uyanır.

Die Sonne scheint täglich wärmer,
(di sonne scheint täglich wärmer.)
"güneş parlıyor her gün daha sıcak."
Güneş her gün daha sıcak parlıyor.

Bäume und Sträucher im Walde schlagen aus.
(boyme und ströyher im valde schlagen aus.)
"Ağaçlar ve fidanlar ormanda tomurcuklanıyorlar."
Ormada ağaçlar ve fidanlar tomurcuklanıyorlar.

rafını tutmuşlar ve hemen bunlar öyle muntazam ve sıkışık vaziyette duruyorlardı ki, size yemin ederim, aralarından iğne bile geçmezdi. Bunlardan başka, askerler, mösyö dö Praslen, mösyö dö Fuke ve daha birçok kimseler vardı. Bütün bu adamlar çılgın bir endişe içinde bulunuyor, şaşkınlık içinde gürlüdü patırdı ediyorlardı.

Bu vaziyet dahilinde yapılacak yegâne şey saklanmaktır. Çünkü eğer bizi görselerdi muhakkak ki yakalayacak, ve içinden bir daha çıkamayacağımız bir deliğe tıcaçaklardı. Görüyorsunuz ki, sizi bekletmemek elimizde değildi.

Eskargas bu hikâyede hakikate istinat etmiş ve bunu işine geldiği gibi anlatmıştı.

Zaten onun yegâne maksadı, bu betbaht gecikmenin, kendi kabahatlerinden dolayı vukubulmadığını göstermeğe çalışmaktır.

Konçininin yalnız buna ehemmiyet atfettiğini düşünüyor ve onu tatmin edecek bir cevap verdiği kani buluyordu.

Maatteessüf aldantıyordu. Konçini bu gecikmeyi artık düşünmüyordu bile, görünüşte lâkayt olmakla beraber, bütün anlatılan şeyleri büyük bir heyecan ve dikkatle dinlemişti.

Verilen izahat, suikastın yapılmış olduğunu pekâlâ gösteriyordu. Fakat kral öldürülmüş müydü?.. Bunu öğrenmek lâzımdı. Konçini dolambaçlı suallerle tafsilât almağa çalıştı ve inanamamış gibi bir tavır takınarak sordu:

— Neler anlatıyorsun?.. Yüz jandar ma, yok bilmem, Növi, Praslen ve askerler!.. Demek ki adam akıllı mücadele ve döğüş oldu, öyle mi?

— Olmuş da söz mü!.. Söylesenize çocuklar! Baksanıza monsenyör müca-

dele oldu mu diyor!.. Monsenyör, neler oldu neler.. Yaralılar (ölüler diyecetti vazgeçti) Hem de bunları saydık.. Kaç tanesini saydık Grengay? Söyle canım.. korkma.

Grengay gelişi güzel anlattı:

— Altı!

— Duydunuz mu monsenyör? Tam altı yaralı saymış Grengay.

Konçini düşünüyordu:

"Mademki yaralı var, demek ki bir şeyler olmuş.. Suikast teşebbüsü var.. Muhakkak.. Hâdisenin nasıl cereyan ettiğini görür gibi oluyorum! Mademki bu genç, Fukeden bahsediyor, demek ki kral yalnız değildi. Yiğit Jan, darbeyi indirmiş olacak. Kralın refakatinde kiler de üzerine saldırmışlardır. Fakat Jan müthiş bir genç olduğu için birkaç kişiyi temizlemiştir.. Jandarmalara gelince, zannediyorum ki, bunları da Leonora şüpheleri bertaraf etmek için oraya göndertmenin yolunu bulmuştur ki, zaten geç kalmaları da oyundan başka bir şey değildir. Fakat kral ne oldu?.. Öldü mü?.. Yaralandı mı?.. Yoksa, evvelce de birkaç defa olduğu gibi, kurtuldu mu?..

Üç arkadaş Konçininin düşünceleri müddetince sükûnetlerini muhafaza ettiler ve hissiyatlarını manalî göz kırpmalarla teati ettiler. Efendilerinin basit bir gecikmeye bu kadar büyük bir ehemmiyet atfetmesi onları kudurtuyor ve sabırsızlandırıyordu. Fakat onu "kafese koymağa.. azmetmişlerdi ve bunda muşırıldılar. Buna rağmen içlerinden, ona bir sürü küfürler yağdırmaktan da geri kalmıyorlardı.

Bu sırada, Konçini lâkayt bir tavırla omuzlarını silkti ve devam etti:

— Zannediyorum ki, zavallılar, yakalanmak korkusu sizi bir hayli korkut-

muş ve siz de hâdisenin chemmiyeti hakkında mübalâğa ediyorsunuz. Eğer mühim bir şey olsaydı, bundan herhalde ben de haberdar edilirdim. Sizin muharebe idediniz şey, herhalde, her zaman görülen basit bir döğüşten ibarettir... Belki de bir suikast teşebbüsü veya bir adı cinayet...

Konçini hiç farkında olmadan sesini alçaltmıştı. Pek ileri varmış olmaktan korkan Eskargas aynı vechile hareket etti ve kaçamak bir tavırla:

— Canım, dedi, harp, döğüş, kavga cinayet, suikast aşağı yukarı hep aynı şey.

Zavallı bunları söylerken bir hayli affallamış ve şaşırılmıştır. Ve hissiyatını gizlemek için endişeli ve muammalı tavırlar takınıyordu. Tabii diğer iki arkadaş da çehrelerini onun çehresine göre ayar ediyordular. Öyle ki Konçini düşündü:

— Bu hefler daha birçok şeyler biliyorlar ama, söylemek istemiyorlar. Belki de çekiniyorlar. Fakat her ne olursa olsun bilmem lâzım.

Ve ona hitaben, yükses sesle:

— Şu halde, demek ki bir cinayet var, öyle mi?.. Ya maktul?.. Söyle, korkmadan söyle. Maktul öldü mü yoksa sadece yaralandı mı?

— Size kat'iyetle söyleyemem, monsenyör. Siz de tasdik edersiniz ki bizim gibi zavallılar, jandarma ve askerlerin buldukları böyle karışık işlere burun sokmayız, yoksa halimiz harap olur. Bunun için, biz bir yere saklanmak mecburiyetinde kaldık ve fazla bir şey görmedik. Diğer taraftan herkes gidip geliyor, bağırıyordu. Bununla beraber.

Konçini heyecan içinde soluyarak tekrarladi:

— Buna rağmen?..

— Şöyle bağırıldığını duyar gibi oldum! "ne felâket! ne tamir edilmez bir felâket!.."

Konçini çulğın bir sevinçle içinden söylendi: "Öldü! şimdi artık ben hâkimim!.. nihayet!.."

Bu çulğın sevincine rağmen yüzü hiç değişmedi. Biraz müstehzi bir tebessümle gülümsüyor ve küçük kamasiyle mütemadiyen oynuyordu ve aynı lâkayt tavırla:

— Fakat, dedi. Etrafta bu kadar büyük bir heyecan uyanması ve her taraftan bir sürü jandarmanın gelmesi, zavalı maktulün çok mühim bir adam oldu. ğunu göstermez mi?.. Kimdir acaba?.. Onu azıcık olsun göremediniz mi?.. Bunu size soruyorum, çünkü nihayet bu adam dostlarımdan biri olabilir.

Konçini bunları söylerken, dikkatle onun yüzüne bakıyordu.

Esasen fena halde kızmış olan Eskargas şyle düşünüyordu:

— Seni aptal İtalyan makarnası seni! İsim zikretmemi istiyorsun. Öyle mi? Beni o kadar aptal mı zannettin? Sonra yarın yalan söylediğimi öğrenince beni kovsan değil mi?.. Yok ama ne çıkar?.. Dur hele ona kralım katledildiğini söyleyeyim!.. Onun kraliçeyle gayet iyi münasebette olduğu söyleniyor, söyleyeyim de hoşuna gitsin... Fakat onu öyle bir uydurayım ki, işin içinden çıkamasın.

Eskargas bunları söylerken, endişeli bir tavır takındı, etrafına dehşet dolu nazarlar atfetti ve titrek bir sesle:

— Monsenyör, dedi, çok iyi göremedik. Size demin de söyledim. Bununla beraber ben de sizin fikrinizdeyim Bu çok büyük çok meşhur bir adamdır. Çok yüksek bir mevkie sahip bir adamdır herhalde.. Çok yüksek... En yüksek..

ALMANCA DERSLERİ 317

pen: fail, işi bildiren fiilden evvel gelmiştir. Şayet cümledeki vaziyet ve kelimeler aksi tarzda olsaydı, mana tamamiyle değişirdi, ve o takdirde cümle bir istihfâm şekline girecekti:

Lesen Sie?

olacaktır. Bu (okuyor musunuz?) demektir. Yahut aynı cümle:

Lesen Sie!

şekliyle ve yanına bir nida işaretini konmak suretiyle emir ifade eder: (Siz okuyunuz!) manasına gelir.

Bu iki misalde görülen şu (?), (!) işaretleri cümlemin manasını belirler ve bu suretle cümlemin hakiki ifade ve manası anlaşılır.

Görüşürken istihfâmî cümlelerde son hece ağzınan yükses sesle çıkarılır; emri ifade eden cümlelerin başına (Bitte = rica edersen veya bitten kelimeleri konulur. Bu ifade sureti daha nazikânedir. Meselâ: Bitte, lesen Sie! = Lütfen okuyunuz! demektir.

Yukarıdaki cümlede bazan fiilin dahi (majüstül) harfle yazıldığını görmekteyiz. Şu halde unumunî kaideye göre: Başlıbaşına mevrân ifade eden her cümlemin ilk hejimesinin birinci harfi, büyük harfle yazılır. Aynı zamanda kendisinden bahsolunan (Sie) siz zamiri de evvelce de gördüğümüz gibi majüstülle yazılır.

Cümle denemeleri

Das Jahr ist in vier Jahreszeiten eingeteilt. (Das Jahr ist in vier Jahreszeiten eingeteilt.)
"Sense dört mevsimlere tahsîn edilmiştir."
Bir sene dört mevsime tahsîn edilmiştir.

ALMANCA DERSLERİ 318

"gök dâr mavi ve suz bulutlar."
Gök mavi ve bulutsuzdur.

Türkçeye çeviriniz

- 1 — Die vier Jahreszeiten heißen: der Frühling, der Sommer, der Herbst und der Winter.
- 2 — Wie lange dauert eine Jahreszeit?
- 3 — Heute habe ich um 7 Uhr erwacht.
- 4 — Die Natur ist im Frühling sehr schön.
- 5 — Auf dem Bild im Hintergrunde sehen wir viele Bäume.
- 6 — Im Vordergrund des Bildes sieht man Sträucher.
- 7 — Der Wald ist im Sommer voll mit Vögel.
- 8 — Das Gras auf der Wiese ist grün.
- 9 — Der Landmann säet auf dem Acker.
- 10 — Auf dem Himmel sind keine Wolken.

Almancaya çeviriniz

- 1 — Köylü bahçede fidan dikiyor.
- 2 — Amcamın oğlu çok çalışkandır.
- 3 — Kuşlar ormanda civıldaşiyor.
- 4 — Gök küçük beyaz-bulutlarla dolu.
- 5 — Ağaçlar filizlenmeye başlıyor (zu).
- 6 — Çayır renkli çiçeklerle doluydu.
- 7 — Geliniz, ormana gidelim.
- 8 — Güneş bulutların arkasındadır.
- 9 — Kas soğuk bir mevsimdir.

Kendi kendine 1000 kelime ile

ALMANCA DERSİ

(Her hafta Haber gazetesine aittir.)

DERS: 40

(13 numaralı "Mevsimler" resmîle takip edilecektir.)

Bu derste yeni resim üzerindeki çalışmalarımıza başlamadan evvel geçen dersimizde bitirdiğimiz "Postane" bahsinin tam tercümesini göreceğiz. Bu parçayı dersin sonunda vermeyeceğiz. Siz Türkçeye çeviriniz. Şimdi burada verdiğimiz Türkçe tercümesi ile sizin yaptığımız tercümeyle karşılaştırınız ve hatalarınız varsa görürsünüz. Yani bu hatalar hangi noktalara aitse, o noktalar üzerinde bundan evvelki derslerimizde verdiğimiz izahatı veya kâğıdeleri tekrar gözden geçirmeyi ihmal etmeyin.

Geçen dersin tercümesi

Esasen posta dairelerini kalabalık çoktan baskını, insan ilk girdiği zaman belki biraz şaşırır. Fakat, her gişedeki ayrı ayrı tabelalara göre istikamet alırsa, o zaman yanılmak imkânı yoktur.

Meselâ burada "Telegraf" yazıyor.

Konçini düşündü:

— Bundan daha açık ve aşikâr bir şey olamaz.

Ve aynı tavırla sordu:

— Böyle olduğunu nereden biliyorsun?..

— Evvelâ sizin de ileri sürdüğünüz sebeplerden dolayı, saniyen Luvra sarayında oturmak için herhalde çok büyük bir şahsiyet olmak lâzımdır.

— Maktul Luvrada mı ikamet ediyordu?

— Herhalde öyle olacak, çünkü cesedini oraya götürmeleri için emir verdiklerini duydum. Hepsi bu kadar değil, adamlardan birisi, bizi ölümle ürperten bir tavırla şöyle dedi: "Bütün bu şeylerden kat'iyyen bahsedilmeyecek. Dillerini tutamayacak olanlar başlarını belâya sokmuş olacaktırlar, şimdi anlıyorsunuz ya, monsenyör bunu niçin hemen söylemeğe cesaret edemedik.

— Merak etmeyin, bunu kimse bilmeyecek. Esasen himayem altındasınız.

Konçini bunları söyledikten sonra, şöyle düşündü:

"Haydi canım, artık şüphe caiz değildir. Mevzuubahs olan kraldır ve vaziyet tamamiyle tavazzuh edinceye kadar ölümünü gizlemek istiyorlar. Marianın bile hâdiseden haberi yoktur. Yoksa beni aratırdı. Herhalde onu yarın vaziyetten haberdar ederler. Ben de orada olacağım. O zamana kadar istediğim şekilde vaktimi geçirebilirim.."

Eskargas da kendi kendine şöyle diyordu:

"Şimdi, bu gece Luvra nakledilen şahsiyetin kim olduğunu düşün bakalım. Eğer bulursan demek ki söylediğim hakikatmış ve ben doğrusu buna hayret ederim. Şimdi artık ümit ederim ki,

bu can sıkıcı istintaka nihayet vereceksin.."

Eskargas yanıyordu. Konçininin soracakları henüz bitmemişti. Nitekim bir denbire heyecanla bağırıldı:

— Ya o?

Eskargas rüyadan uyanır gibi birden sıçrayarak sordu:

— O da kim?

— Canım, kim olacak?... Katil!..

— Katil!.. Öyleyse katilden bahsetmeği tamamiyle unuttum.. Zavallı sefilin âkibeti fenadır!

Konçini endişeyle sordu:

— Onu tevkif etmediler mi?

— Etmediler mi de söz mü!.. Onu yakaladılar, zincire vurdular, ve iyice kapadılar.. Öyle kapattılar ki, bir daha dışarı çıkacağı şüphelidir.

Konçini biraz rahat etti. Fakat o zaman da hayret içinde kaldı: Bu adamlar katili pek yakından tanıyorlardı. Öyle ya! Mademki sefleriydi! Fakat ona karşı gösterdikleri bu lâkaydi neden ileri geliyordu? Yoksa onu tanımayanlar mıydı? Yoksa onu kiskandıkları için memnun mu olmuşlardı? Bunun pek fazla bir chemmiyeti yoktu. Fakat ne de olsa çalıştırdığı bu adamların âdet ve hissiyatlarını öğrenmek faydadan hali değildi.

Dikkatle onların yüzüne bakarak sordu:

— Katili gördünüz mü?

— Onu sürükledikleri zaman şöyle böyle gördük... Onu öyle bir vaziyette sokmuşlardı ki güçle yürüyordu.

Konçini vahşi bir sevinçle:

— A, ha, dedi, demek onu bir hayli hırpalamışlar.

— Hırpalamak mı?.. Hırpalamak değil, onu ezdiler, parçaladılar.. Artık o,

Dikkat ve İYİ HAZIM ediniz. Çabuk, çiğ nemedem yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler ve EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, ağırlık baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU

HAZIMSIZLIĞI MİDE EKŞİLİK ve YANMALARI giderir. İNKİBAZI DEFEDER. Bugünden bir şişe MAZON almaz. Hiç bir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez. MAZON isim horoz markasına dikkat. Deposu: MAZON ve Boton ecza deposu, İstanbul Yenipostahane arkasında

Midenize

Radyo-Sinema-Tiyatro programları

RADYO

İSTANBUL:
18,30 plâkla dans musikisi, 19,30 sanatkar Naşidin iştirakle şehir tiyatrosu artistleri tarafından bir komedi, 20 Türk musikisi heyeti, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı, 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları 23 son.

BERLİN:
18,05 gramofon, konuşmalar, 19,05 Musik, 20,05 gelecek haftanın programı, 20,25 Roma halk şarkıları, 20,45 günün aksileri, haberler, 21,15 gramofon, 21,45 konser, Brahms eserleri, 23,05 hava, haberler, spor 23,35 gece musikisi.

PEŞTE:
18,05 koro konseri, 18,55 spor, konferans, 19,35 orkestra konseri, 20,50 siyasi haberler, 21,20 musikilî facia, 24,05 İngilizce haberler, gramofon, son haberler.

BÜREŞ:
18,05 eğlenceli konser, 20,20 konferans, 20,30 opera yayını, Figaronun izdivacı, 23,50 Almanca, Fransızca haberler ve son haberler.

LONDRA:
18,05 çocukların zamanı, 19,05 musikilî piyes, 21,05 keman konseri, 21,35 org konseri, 22,10 opera: Ayda, 23,05 haberler, hava, spor konuşma, 23,30 dans orkestrası, 24,35 haberler, gramofon vesaire.

ROMA:
18,20 oda musikisi, 18,55 haberler ve saire, 22,05 Milánoda Scala tiyatrosundaki gala müsameresinin nakli.

Nöbetçi eczahaneler

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczahaneler şunlardır:

İstanbul taraftakiler:
Eminönünde (Mehmet Kazım), Beyazıtta (Asador), Küçükpazarda (Necatî Ahmet), Eyyüpte (Mustafa Arif), Şehreminde (Hamdi), Karagümrükte (Arif), Samatyada (Erofilos), Şehzadebağında (Hamdi), Alemdar da (Eğret Neşet), Aksarayda (Şeref), Fener de (Vitali), Bakırköyde (Merkez)
Beyoğlu cihetindekiler:
Galatasarayda (Matkoviç), Galatada Fın dıklı caddesinde (Mustafa Nail), Taksimde

Hikâye

Siyah perde

(Baş tarafı 5 incede)

— Fani! dedi. — Size artık her şeyi izah edebileceğim. Yemekten sonra odama gelin. Orada görüşürüz.

Bu davet beni çok sevindirdi. Demek ki zevcimden asabi yatışmış ve şüphe hemi izale edecek deliller bulunmuştu. Tayin edilen saatte, kalbimde ümit, ya zi odasından içeri girdim. Kocam, bana, oturmanı rica etti ve kapalı bir mektubu masasının üzerine koyarak söze başladı:

— Fani'ciğim! Size bu son zamanlarda pek aksi muamele ettim. Asabım bozuktu, fakat bu haftanın sonunda bunların neden leri geldiğini anlatacağım. Bazi hareketlerimin üzerinizde acı şüpheler uyandırdığını da hissediyordum. Şimdi iki kişiden mektup aldım. Bir üçüncüsünü bekliyorum. Bu meseleyi aydınlatacak ispatlar gelecek tir. O işarete muntazırım. Herhalde iki güne kadar hususi bir vasıtayla bunu alırım. O gelmezden evvel size diğer iki mektup vereyim mi diye düşündüm. Ve buna karar verdim. Fakat şimdi yan taraftaki odada biri vardır. Bir dakika bekleyiniz. Çünkü onun da şahadetli kıymetlidir.

Kilitli olan kapıyı açtı. İçeriye yavaşça seslenerek:
— Benim! dedi.
Girdi. Yine kapıyı üstüne kilitledi. İçerde münakaşalar oldu. Kocamın sesini işitiyordum. Merakım son haddine gelmişti. Lordun yazıp masanın üzerine bırakmış olduğu mektuba bakmak istedim. Masaya yaklaştım. Gözlerime inanamaz bir şekilde, bir müddet hayret içinde kaldım. Zarfın üstünde şu adres vardı:

Cebraîl Aleyhisselâma

Cennet

Mektubu yerine koydum ve oturdum. Tam o sırada, kocam içeri girdi. Yine kapıyı kilitledi. Srdum:
— İçerde kim var?
— Belki görmek istemezsiniz... —

SİNEMALAR

BEYOĞLU

SARAY : Dans devam ediyor. Patronum kocam...

TÜRK : Bir mayıs gecesi. 12 nu maralî ekspres

MELEK : Koronof incileri. Çapkın genç

İPER : Lorel Hardi serseriler kralı. Halk kahramanları

SARAYYA : Filyo takip edelim. Hususî teşkilâtın cüret ve cesareti

YILDIZ : Sevişmek arzusu. Adalar şarkısı

SUMER : Tamara. Marinella

ALKAZAK : Programını bildirmemiştir

TAN : Kadınlığın sırrı. Gönül is tedliğine gider.

ŞİK : Rus — Japon harbi. Kan kardeşler

ŞARH : Singapur postası. Altın toplayan kızlar. 1936 Atina Balkan olimpiyatları

ASRI : Kadınlar gölü. Vahşiler hücum ediyor

SANCAK : Arijona kahramanları

UMURİYET : Margarita

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

UMURİYET : Çan serserileri. Franga mahkûmları

Benim göçüşüm :

Artist Muammerin Turhal fabrikasında misafiri oldum

(Baş tarafı 3 üncüde)

küçük yengemiz Şükran da nazariyesile birlikte ev hanımlığını öğrenmiştir. Başka kadınlarmıza nümune teşkil edecek, parmak ısırtacak bir tertipte evini kuruyor. Meselâ, onun en mükemmel şeklini bu sefer Turhal'da gördük.

Evet, - birçoklarının tenkitlerine, itirazlarına rağmen, - Muammer Karaca, iyi bir aile babası olmuştur. Bu maceralı aşk izdivacından mantıki ve hesaplı bir yuva kurulmuştur ve mihver hâlâ aşktır, mükemmel takdir ve hürmettir. Bu cihetler çok iyi. Lâkin, bir de çok fena taraf var:

Türk sahnesinin en beğenilen, daha şimdiden genç bir üstadı olan, ilerde de daha büyük muvaffakiyetler vaadeden bir şahsiyeti, bugün, hakiki yolundan ayrılmış bulunuyor. Yoksa "oyuncululuğun şerefsizlik", olduğuna onu da mı ikna etmişler de, bu müstesna istidat, Şehir tiyatrosundan kopmuş, pancar tarlalarının ortasına ekilmiş.

Turhal şeker fabrikalarında o, faydalı bir unsur olabilir mi?.. Olmuyor.. Bunu gözlerimle gördüm.. Ondabir sanat daussılası yanıyor.. Pek de söylememek, çenesini tutmak istiyor.. Lâkin, çoşkun bir prnar gibi kaynayan neşesi arada sırada hüzüne dönüyor:

— Ah, eski hayatım!.. - diye ağzından kaçırıyor. - Ertuğrul Muhsinin ve diğer arkadaşlarının muhiti benim için bir mekteptir.. Benim inkişafım oradaydı..

Sahneyi aradığı halinden belli.. Türk temaşacıları onu aradığı kadar, o da onları arıyor.

Lâfi döndürüp doluşturup hep aynı mevzua getiriyor:

— Bazan geç kaldım. Ertuğrul Muhsinin o meşhur disiplinini bozardım. Beni azarlardı. O azara öyle muhtacım ki.. Fakat şimdiki aklımla olsaydım, bir dakika bile geç kalmazdım. Mecburiyet zamanlarından fazla tiyatrodan bulunurdum. Hele rollerimi öyle bir ezberlerdim ki.. Bir kelimesinde yanılmazdım.. Vâlâcığım! Belki senin "Ayak takımı arasında,, piyesinde bile rol alırdım.. Bana göre rol var mıydı?.. Bak piyes turnelerinde de oynanıyordu?

Siyah, iri ve manidar gözleri dahlıyor. Fazla gevezelik ettiği için; usulla karısına dönerek af dilercesine ona bakıyor.

Ey hemşirem, küçük yengem, dostum, arkadaşım bayan Şükran ve onun muhterem ailesi..

Bu güzel birleşmenin yümünlü bir netice vereceğini, saadet doğuracağını sanatla uzaktan yakından alâkadar bizler, insiyaklarımızla sezmiştik. Bundan falihayır çıkarmıştık.. Fakat ah ki, vah ki, eyvah ki, bu izdivaç, işte, sevgili arkadaşımızı dostumuzu, bizden aldı. Kopardı, götürdü. Yalnız bizden değil, bütün Türkiye'nin sanat ailesinden.. Bir artisti bir memur - hem de iyi bir artisti fena bir memur - Yıpmayınız.. Yok! Buna razı değiliz. İsyân ediyoruz.. Yeni rejimin zihniyetine, cumhuriyetin batıl itikatları, parçalayan imanma dayanarak haykırıyoruz:

Muammerimizi isteriz.. Onu bir fabrika masasından sahne hayatımıza iade ediniz!

İsteriz.. İsteriz!.. Onu, sahnede alkışladığımız heyecanla, takdirle, iştiyakla isteriz..

Onu bizden almağa, hiç kimsenin hakkı yoktur.. O, herkesten evvel, milletin, Türk sanatının malidir..

Vâ - Nû)

Musikî Sanatkârlarının Nazari dikkatine

Zabıta Belediye talimatnamesinin 303 üncü maddesinin muadde yedinci fıkrasına göre umumî yerlerde çalgıcılık edenlerin ehliyetname almaları sarahaten kayıtlı olduğundan alâkadarların ehliyetname ile cüzdanlarını Çalgıoğlunda Mahmudiye caddesinde Esnaf Cemiyetleri binasındaki İstanbul Musiki sanatkarları cemiyetinden alınacaktır. Verilen mühlet Haziran nihayetinde kadardır. Ve bu vesikalardan başka buna benzer diğer teşekküllerden alınanların Belediyece muteber tutulmayacağı ilân olunur.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Samatya'da: Analipsis kilisesi vakfı.
Topkapı'da: Ayanikola kilisesi vakfı.
Bakırköy'ünde: Ayayorgi ve Analipsis kiliselerinde mektepleri vakfı.
Yeşilköy'de: Ayastefanos kilise ve ilk okulu ve mezarlığı vakfı.
Samatya'da: Ayanikola kilisesi vakfı.
Samatya'da: Ayayorgi " " "
Balat'ta: Ayastrati kilisesi ve ilk mektebi vakfı.
Fener'de: Rum Patrikhanesi dahilinde Ayayorgi kilisesi vakfı.
Cibali'de: (Ayanikola kilisesi ve mektebi ve aşhanesi ve Ayaharalambos kilisesi ve Ayazması vakfı.)

Kumkapı'da: Ayakiryaki ve Panaiya Elpida kiliseleri ve mektebi vakfı.
Samatya'da: (Ayakostantin kilisesi ve mektebi ve Kazlıçeşmede Ayapraskovi kilisesi vakfı.)

Salkımsöğüt'te: Ayatrapi Ayazma ve mektebi vakfı.
Edirnekapı'da: Ayayorgi kilisesi vakfı.

Fener'de: Kâtipmuslâhaddin mahallesinde Ayayorgi kilisesi vakfı.
Samatya'da: Ayamina kilisesi vakfı.

Edirnekapı'da: Sarmaşık'da Ayadimitri kilisesi vakfı.
Lonca: Ayadimitri ve Ayalâherna kiliseleri ve mektebi vakfı.

Lânga'da: Aytodori kilisesi ve mektebi vakfı.
Yedikule'de: Bahkî Rum Ortodoks hastahanesi vakfı.

Balat'ta: Balino kilisesi vakfı.
Edirnekapı'da: İlk Rum muhtelit mektebi vakfı.

Fener: Rum mektebi keberi vakfı.
Edirnekapı'da: Tekfursaray Hançerli Panaiya kilisesi vakfı.

Fener'de: Maraşlı Rum mektebi vakfı.
Altımermer'de: Meryemana kilisesi vakfı.

Eğrikapı'da: Meryemana kilisesi vakfı.
Samatya'da: Belgrad Meryemana kilisesi vakfı.

Vefa'da: Panaiya kilise ve ayazması vakfı.
Salmatomruk'ta: Panaiya kilisesi vakfı.

Fener'de: Yuvakimion Rum kız mektebi vakfı.
Eyyüb: Surp Asvazazin kilise, mektebi ve mezarlığı vakfı.

Samatya'da: Anarat Higütiüm kilisesi vakfı.
Eyyüb'de: Babahaydar'da Surp Agya Ermeni kilisesi ve mektebi vakfı.

Gedikpaşa'da: Ermeni Protestan kilisesi vakfı.
Kumkapı dışında: Surp Harityum kilisesi ve mektebi vakfı.

Yeşilköy: (Surp İstenapos kilisesi ve Kapamacıyan mektebi ve mezarlığı vakfı)
Samatya'da: (Sulumanastrda Surp Kigork Ermeni kilisesi ve Sahakyan Nunyan mektebi ve mezarlığı vakfı.)

Fener'de: Meryemana namı diğer Kanlı kilise vakfı.
Kumkapı'da: Kazganisâdi mahallesinde Meryemana kilisesi vakfı.

Kumkapı'da: Meryemana Drasörleri kilisesi vakfı.
Topkapı'da: (Surp Nikogos kilisesi ve Leon Vartuhyan mektebi ve mezarlığı vakfı.)

Narlıkapı'da: Surp Ohannes kilisesi vakfı.
Gedikpaşa'da: Surp Ohannes kilisesi ve mektebi vakfı.

Yedikule haricince: Surp Pırgıç kilisesi ve hastahanesine vakfı.
Balat'ta: (Surp Herşdagabet Ermeni kilisesi ve Horanyan mektebi ve mezarlığı vakfı.)

Yenikapı'da: Tatios partagimeos kilisesi ve mektebi vakfı.
Balat: Musevi Cemaati vakfı.

Balat: Musevi hastahanesi vakfı.
Salmatomruk: Musevi Sinagonu vakfı.

Tekfursaray: Musevi Cemaati vakfı.

Cemaatlerce idare olunan vakıflardan semtleri ve isimleri yukarıda yazılı vakıflara, 2762 sayılı vakıflar kanunule nizamnamesine ve olbaptaki talimatname hükümlerine tevfiikan tek mütevellî tayin edileceğinden alâkadarların 23 Mayıs 937 tarihine kadar İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğüne aelulusl müracaatları ilân olunur. (2558)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

(443) (2573)

Süvari binicilik okulu hayvanatı için alınacak 38610 kilo taze çayrın pazarlığı 12 Mayıs 937 Çarşamba günü saat 15 de Tophanede Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 579 lira 15 kuruştur. İlk teminatı 43 buçuk liradır. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli saatte Komisyonuna gelmeleri.

(443) (2573)

Piyade atış, Maltepe lisesi Topçu ve nakliye okulu ile Bursa askeri lisesi için 4 adet buhar kazanı ve 8 adet sıcak su deposu 24 Mayıs 937 pazar günü saat 15 te Tophanede Satınalma komisyonunda açık ekaitmesi yapılacaktır. Tahmin fiyatı buhar kazanının 1st. için 700 Bursa için 750 li-

Toplantılar ve müsamereceler

Gülhanenin tıbbi müsamereelerinin

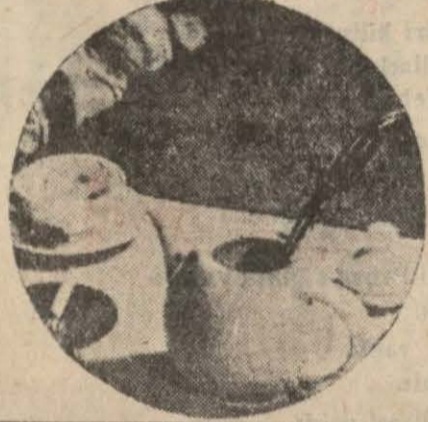
(10) ncusu bu ayın 7.5.937 cuma günü saat 17,30 da yapılacağından arzu eden meslekdaşların teğrifleri rica olunur.

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

İstanbulda bulunduğu anlaşılan Bergama icra memur muavini Zekinin hemen memuriyetimize müracaatı.

ra sıcak su deposunun beheri 1st. için 100 Bursa için 150 liradır. İlk teminatı 281 lira 25 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber ihale saatinde komisyonuna gelmeleri.

(439) (2569)

ELEKTRİK PLÖNJÖRÜ
Kolay, seri ve ekonomiktir.
SATIŞ

ve şubelerinde veresiye satılır.
Fiatı 240 kuruştan başlar.

ADEMI İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri ■ Her eczanede arayınız. (Posta kulusu 1255 Hormobin)

NERVİN

Sinir ağrıları, asabi öksürükler, asabi zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, carpanlı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

İLAN

Sirkeciye istasyon karşısında Devrişoğlu sokağı 3-5 Karabiga otelinin eşyaları satılıktır. Müracaat: Balıkpazarı Helvacı sokağı komisyoncu İbrahim Ethem beye.

Diş Doktoru

Übeyt Ölçer

Cumartesinden maada hergün hastalarını kabul eder.

Edirnekapi, Karagümrük Tramvay Durağı No. 95

aktır. Muhammen keşif bedeli 250 li. radır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonunda görülebilir. İsteklilerin 19 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarıyla 9 uncu inşaat şubesinden alacakları vesikalarile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık satılma Komisyonuna gelmeleri. "2261"

Kimyager

Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilumum tahlilat. Eminönü Emlak ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı.

Birinci sınıf Operatör

Dr. CAFER TAYYAR

Umumi cerrahi ve sinir, dimağ cerrahisi mütehassısı

Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik - "Yüz, meme, karın buruşuklukları,, Nisaiye ve doğum mütehassısı

Muayene: Sabahları 8 den 10 a kadar

öğleden sonra ücretlidir

Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han

No. 1 Telefon: 44086

DIŞ TABİBİ

Necati Pakşi

Hastalarını her gün sabahdan akşama kadar Karaköy Mahmudiye caddesi No 1.2 kabul eder.

Salı ve cuma günleri 14,20 ye kadar parasız muayene eder.

DOKTOR

Kemal özsan

Üroloğ - Operatör

Bevliye müstehası

Karaköy — Ekselsiyör mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 den 8 e kadar: Tel: 41235

BEYKOZ KUNDURALARI

ISMARLAMADAN FARKSIZDIR

4.95

KURUŞTAN İTİBAREN HER FIATDA ZENGİN ÇEŞİTLER

YERLİ MALLAR

PAZARLARI

HER AKŞAM

Bayan **SAFİYE**

LONDRA Birahanesinde

Telefon: 40227

Dr.

NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

Tel: 40843

Dr. İhsan Sami

öksürük şurubu

Oksürük ve netes darlığı boğmacık ve kızamık öksürükleri için pek etkili sirli ilaçtır. Her eczanede ve eczane depolarında bulunur.

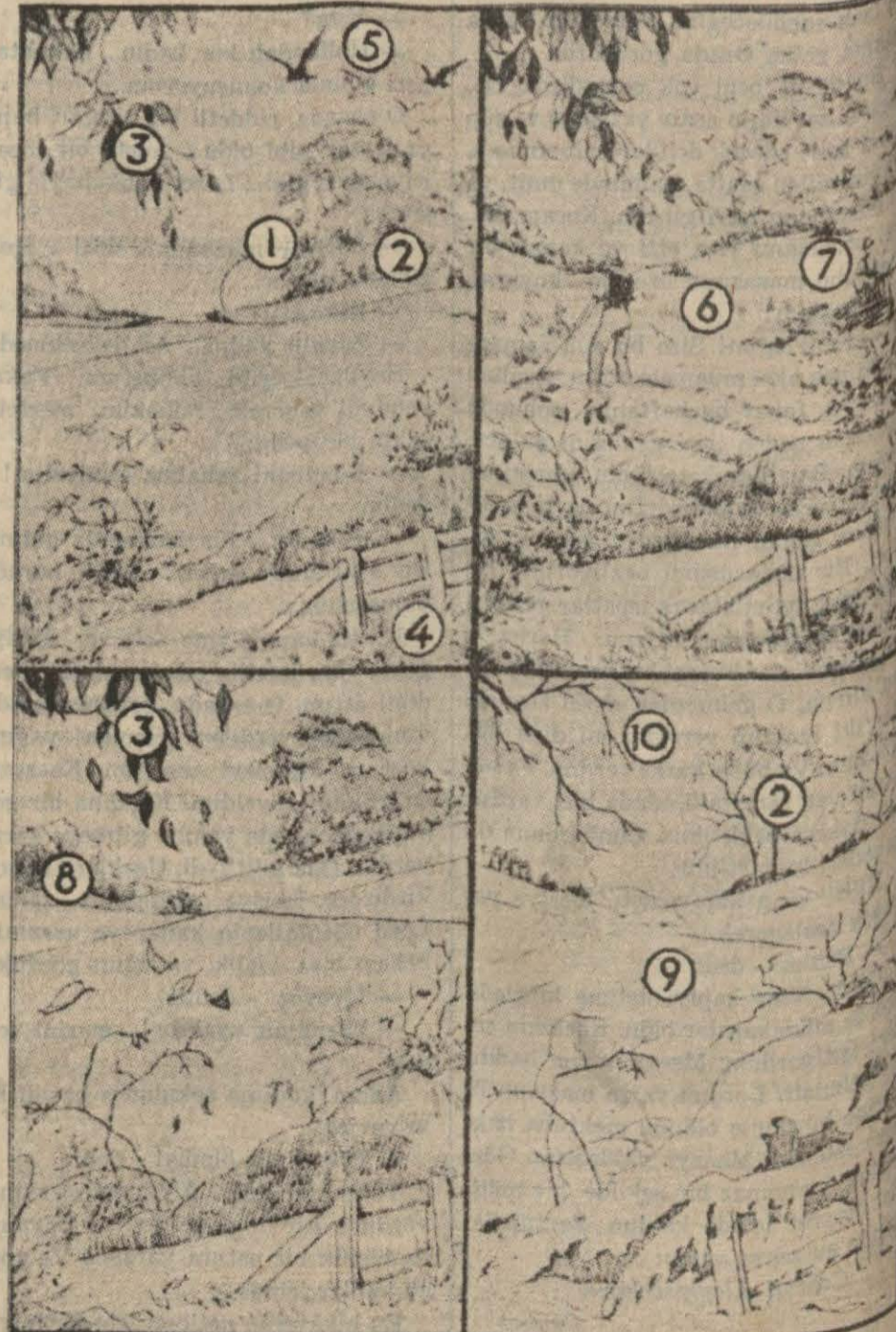
1000 kelime ile kendi kendine

Almanca

Resim: 13

Die Jahreszeiten

(Mevsimler)

1 — Die Sonne: güneş. 2 — Die Bäume: ağaçlar. 3 — Das Laub: ağaç yaprağı. 4 — Das Gras: ot. 5 — Der Vogel: kuş. 6 — Das Feld: tarla. 7 — Der Landmann: köylü. 8 — Der Wald: orman. 9 — Der Schnee: kar. 10 — Der Himmel: gök.